

Vajdaszentiványi fóliasátrokban újjászülető régi ízek

„Amilyen paradicsom a nagyszüleimnek termett”

Fotó: Nagy Tibor

Lakó Zoltán kertészmérnök fóliasátraiban még javában érik a hagyományos tájfajta paradicsom. A fiatal gazdálkodó elégedett az ideai terméssel, a többi zöldségfélével és a bogyós gyümölcsöket is beleértve. Készségesen mesélt lapunknak közel másfél évtizede működtetett gazdaságáról, közben a biogazdálkodás egyik „kulisszatitkát” is megosztotta velünk.

Nagy Székely Ildikó

– Tizenhárom-tizennégy éve költöttünk ki a feleségemmel Marosvásárhelyről Vajdaszentiványra, a nagyszüleim falujába. A zöldségtermesztést ezer tő paradicsommal és egyéb zöldségekkel kezdtük mintegy 1000

négyzetméteren. Azóta bővültünk, ma már 1700 négyzetméter fedett területen átlagban hétezer tő paradicsomot, továbbá paprikaféléket, uborkát, csemegekukoricát is termesztünk, de a fő termékünk a nagy, húsos, vékony héjú vajdaszentiványi paradicsom, amelyen annak idején a nagyszüleim kertjében termelt. Amikor igény mutatkozott málnára, szederre, ribizlire, ilyen irányban is bővítettük a gazdaságot. Jelenleg 2000-2500 négyzetméteren termesztünk bogyós gyümölcsöt. Mivel van rá kereslet, szörpöt, dzsemet is készítünk belőle. Sajnos nem tudunk tovább bővülni, ugyanis csak ketten dolgozunk a feleségemmel, a sáncásástól a favágásig mindent mi végzünk el. A feleségem nagyon szereti ezt a munkát, és türelme is van hozzá. Az árut a marosvásárhelyi November 7. negyedi

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

A népi hagyományaink és értékeink jegyében

Már hagyomány Marosszentgyörgyön, hogy minden évben megszervezik a magyar közösségek napját, a szombati ragyogó napsütésben már a kora déli órákban gyerekzsivajtól, népzene-től és jó hangulatú beszélgetésektől volt hangos a plébánia udvara.

4.

Református oktatás minden szinten

2023 az első év, amikor minden szintet átfogva kezdődik az oktatás, nevelés a Marosvásárhelyi Református Kollégiumban. Erről a jó hírről számolt be Benedek Zsolt iskolaigazgató évkezdeti beszélgetésünk bevezetőjében.

5.

Jó célért szaladtak Marosvásárhelyen

Igazán jó látni azt, hogy bár lehet, hogy mindenkinek nehéz, nehezebb, mint korábban, vannak, akik tenni, segíteni akarnak. Erről tettek vasárnap tanúbizonyságot a marosvásárhelyi egyetemisták, akik idén már harmadik alkalommal mozgatták meg a marosvásárhelyieket (és nem csak) egy jó cél érdekében.

9.

OPTICA OPTOFARM

20%

KEDVEZMÉNY*

- óvodásoknak
- iskolásoknak
- egyetemistáknak

* Részletek az üzleteinkben.

0265 212 304

Marosvásárhely, Szászrégen, Szováta

Ne hagyja ki az őszi szőnyegvásárt!

Október 11–15. között térjen be a **SAMIRA** üzletbe: Marosvásárhely, Bartók Béla utca 1–3. szám.

carpeta

Szerdától vasárnapig 9–19 óra között szőnyegek, futószőnyegek nagy választéka várja, kedvezményes áron vásárolhat! Ajándék vár minden vásárlóra! Telefon: 0265-269-295; 0740-187-603.

OKTÓBER

10., kedd
A Nap kel
7 óra 32 perckor,
lenyugszik
18 óra 46 perckor.
Az év 283. napja,
hátravan 82 nap.

✧ Isten éltesse!

Ma GEDEON, holnap BRIGITTA és GITTA napja.
BRIGITTA: ó-ír eredetű, jelentése: erős, erényes. A német rövidüléséből önállósult a Gitta.

IDŐJÁRÁS

Napos idő

Hőmérséklet:
max. 17 °C
min. 3 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. október 9.

1 EUR	4,9682
1 USD	4,7168
100 HUF	1,2802
1 g ARANY	280,6711

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszerűség szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Hulladékgyűjtés Marosvásárhelyen

Október 9-én, hétfőn elkezdődött Marosvásárhelyen az építési, bontási és felújítási munkálatokból származó hulladékgyűjtése, az akció 30 napig tart. A hivatal illetékesei a város meghatározott pontjain speciális konténereket helyeznek ki, amelyekbe az említett hulladéktípusok eldobhatók. A konténereket három nap múlva más helyszínre szállítják, lefedve így a város egész területét. Október 10–11-én (ma és holnap) a Belvedere negyedben és a Kövesdombon lesznek a konténerek, a következő helyszíneken: Csalhó utca, az átjáró közelében, a 13-as tömbház melletti parkolóban; Kövesdomb utca, a 12-es számú tömbház parkolójában; Koós Ferenc utca, a 14-es tömbház előtti parkolóban; Petru Dobra utca, az 1-es, 3-as, 5-ös tömbházak mögött, a Segesvári út felől; Ion Buteanu utca, a Maros Művészegyüttes épülete mögött; Páring utca, a Profi áruház parkolójában; Magura utca, a Magura és a Legelő utca kereszteződésénél; Madrid utca (Belvedere negyed), alsó rész.

Adománygyűjtés rászorulóknak

A Telefonos Szeretetszolgálat hetente 100-120 nélkülözött lát el tartós és meleg étellel. A tél közeledtével egyre nagyobb szükség van a segítségre, ami személyenként havonta 208 lejese kiadással jár. A legkritikusabbnak számító – novembertől februárig tartó – időszak költségeit előre be kell tervezniük a Telefonos Szeretetszolgálat munkatársainak. Munkájukat pénzádományokkal és tartós élelmiszerekkel is lehet támogatni ebben az időszakban. Akinek lehetősége van rá, és szeretne segíteni, hétköznaponként 15 és 20 óra között kérhet bővebb tájékoztatást a programról a 0265-555-555-ös telefonszámon.

Városunk szobrai – online diákvetélkedő

A Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány és a Maros Megyei Múzeum diákvetélkedőt hirdet Városunk szobrai címmel a XXV. Bernády Napok keretében. Internetes részletkereső játékokra hívják a marosvásárhelyi V–VIII. osztályosokból álló háromfős csapatokat, jelentkezni október 13-ig, péntekig lehet a bernady@bernady.ro, balint-hajni59@yahoo.com e-mail-címeiken. A jelentkezéshez szükséges adatok: a csapat neve és a versenyzők életkora; az iskola neve; a vezetőtanár neve, e-mail-címe és telefonszáma. A szervezők október 16-án, hétfőn délelőtt 10 óráig e-mailben küldik el az osztályfőnököknek, irányítótanároknak a Google-úrlapot, amelyet továbbítaniuk kell a benevezett csapatoknak. A játék két részből áll: a csapatoknak kilenc fénykép alapján kell beazonosítaniuk, hogy kit ábrázol a szobor (röviden méltatva az ábrázolt személyiséget), a szobor alkotóját és helyszínét (utca); majd egy meglepetéskérdésre is lehet válaszolni. A megfajított feladatlapok beküldési határideje október 23., hétfő, 10 óra. Díjazás október 27-én, pénteken 12 órakor a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány székhelyén.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

A 100 Tagú Cigányzenekar is színpadra lép

Jakab Csaba őszi koncertje Marosvásárhelyen

Rangos meghívottakkal fergeteges őszi koncertre készül Jakab Csaba énekes, zenész, zeneszerző. Október 18-án, szerdán este 7 órától a marosvásárhelyi sportcsarnokban Jakab Csaba és zenekara mellett színpadra lép a világhírű 100 Tagú Cigányzenekar, Nyári Károly zongoraművész, Dancs Annamari, valamint Connect-R. Jegyeket már lehet vásárolni a Kultúrpalota jegypénztárában, valamint online a iabile.ro oldalon.

Menyhárt Borbála

Marosvásárhelyen már hagyománynak számít, hogy Jakab Csaba minden ősszel színvonalas koncerttel lepi meg a rajongóit, és az is, hogy minden alkalommal közismert és közkedvelt művészeket hív meg, hogy ezáltal még színesebbé tegyék az eseményt. Idén egészen különleges élményben lesz része az őszi koncert közönségének, hiszen a meghívott művészek sorát a világhírű 100 Tagú Cigányzenekar is gazdagítja.

Jakab Csaba elmondta, tavasszal volt egy nagyon jól sikerült, közös fellépésük Kökény Attilával és a 100 Tagú Cigányzenekarral a budapesti Papp László Sportarénaiban, és a zenekar akkori igazgatójával folytatott beszélgetés során merült fel, hogy milyen jó volna Erdélyben is szervezni egy közös koncertet. Így született az ötlet, de Jakab Csaba gondolt egy merészet, és úgy döntött, hogy további neves művészekkel emeli az esemény színvonalát, ezért meghívta Nyári Károly magyarországi zongoraművészt, a popzene és az operett világából jól ismert, erdélyi származású Dancs Annamari, valamint a népszerű Connect-R is igent mondott a felkérésére. Akik meg szeretnék hallgatni a közkedvelt előadóművészek közös koncertjét, azok előzetesen a marosvásárhelyi Kultúrpalota jegypénztárában, valamint online a iabile.ro oldalon vásárolhatnak jegyet.

– 2019 óta rendszeresen dolgozom a 100 Tagú Cigányzenekarral, a marosvásárhelyi koncerten a zenekar tagjai közül 80-an lesznek jelen. Mindenhol, ahol velük léptem fel, arénák teltek meg, reméljük, hogy Vásárhelyen is sikerül megtölteni a sportcsarnokot – adott hangot bizakodásának a zenész, aki szerint sajnos nagy hiányossága a városnak, hogy nincs egy megfelelő helyszín egy nagyszabású koncert megszervezésére, ahol adottak a minőségi műszaki feltételek. A helyszínt illetően Jakab Csaba megjegyezte, a Kultúrpalota – ahol előző években került sor az őszi koncertre – színpada túl kicsinek bizonyult, lévén hogy kilencvenen lesznek a színpadon, a sportcsarnok mellett döntöttek. Köztudott, hogy a sportcsarnoknak nem túl jó az akusztikája, azonban a fővárosból hozott minőségi technikával gondoskodnak majd a jó hangzásról.

Az október 18-i koncerten műfajilag is rendkívül sok-

színű lesz a felhozatal, a funky, a pop, az operett, a magyar cigányzene, valamint a klasszikus zene is felcsendül a színpadon, mindenik előadó saját produkcióval is készül, de lesznek közös dalok is.

– Próbálunk örömet szerezni azoknak, akik szeretik a minőségi zenét. A 100 Tagú Cigányzenekart senkinek nem kell bemutatni, Connect-R Románia egyik legnagyobb művésze, 11 éve dolgozom vele, és hálás vagyok, hogy részese leszek a koncerteknek. Dancs Annamari erdélyi származású művész, sokat dolgoztunk együtt, dalt is írtam neki, van közös dalunk is. Ő az operett világában mozog, de popdalokat is fog énekelni. Nyári Károly, Karcsi bácsi rendkívül sokoldalú zongorista, elismert művész, gyerekkorom óta egyik példaképem, akire felnéztem, és nagyon hálás vagyok, amiért elfogadta a felkérésem – hangsúlyozta Jakab Csaba, aki nemrég Kökény Attilával és Keresztes Ildikóval közös erdélyi turnét is szervezett, több erdélyi városban, köztük Marosvásárhelyen is telt ház előtt léptek fel.

RENDEZVÉNYEK

VI. marosvécsi kastélynap

A Kemény Augustus Kulturális Egyesület szervezésében október 21-én, szombaton 10 és 19 óra között hatodik alkalommal kerül sor változatos programsorozatra a marosvécsi kastélyban. A kínálatban irodalmi előadások, néptánc, könyvbemutató, kerekasztal-beszélgetés, gyermekfoglalkozások, felnőtteknek is szóló játékok, kézműves- és sporttevékenységek is szerepelnek. A részletes programot az esemény Facebook-oldalán tesszük majd közzé a szervezők.

Az Ady és Adél a Spectrum Színházban

A marosvásárhelyi Spectrum Színházban október 10-én, kedden (ma) 19 órakor Tatár Rózsa kortárs író Ady és Adél – „Lázálmok az életünkben” című monodrámaja tekinthető meg. A dráma a magányos és boldogtalan Léda hatyúdala. Léda szerepében a marosvásárhelyi színházi élet nagyasszonya, Farkas Ibolya Poór Lily-díjas színművész látható, a darabot Török Viola rendezte. A jegyek a Spectrum Színház jegypénztárában válthatók ki 10 és 13 óra között, illetve előadás előtt. Előzetes foglalás a 0744-301-875-ös telefonszámon.

Ligeti György-orgonaest

Idén van Ligeti György Kossuth-díjas zeneszerző születésének 100. évfordulója. Ez alkalomból orgonaestere kerül sor október 10-én, kedden (ma) 19 órakor a Kul-

túrpalota nagytermében a XXXIII. Constantin Silvestri nemzetközi zenei fesztivál programsorozatának részeként. Az Erdély Tv-vel közösen szervezett esten Windhager-Geréd Erzsébet ausztriai orgonaművész Ligeti György-műveket ad elő.

Hátrányos helyzetű diákok kiállítása

Október 9-ig, tegnapi lehetett megtekinteni a dicső-szentmártoni Buckner nappali központ szolgáltatásai-ban részesülő húsz hátrányos helyzetű V–VIII. osztályos diák alkotásaiból nyílt kiállítást a marosvásárhelyi Közigazgatási Palota előcsarnokában. A festmények, valamint a kőből, fából faragott, agyagból készített munkák augusztus 20–25. között születtek a Gombostelkén tartott alkotótáborban, ismert képzőművészek – Astalus Ioan és Şutu Viorica – irányításával.

Hazatérés Erdélybe – népművészeti jellegű festménykiállítás

Az október 5–15. között zajló Székelyföld Napok keretében 11-én, szerdán 18 órakor Zsigmond Aranka népművészeti jellegű napsugaras, sárgás tónusú festményeiből nyílik kiállítás a Maros Művészegyüttes kövesdombi székhelyének előcsarnokában. A tárlatot Kovács Árpád művészettörténész nyitja meg.

Az Ariel Színház a Fux Fesztven

A marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház 10. éven felülieknek szóló, János vitéz című előadásával vett részt október 9-én, hétfőn az erdélyi magyar hivatásos bábszínházak fesztiválján, a nagyváradi Fux Fesztven, amelynek az Árkádia színpad adott otthont.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Nyolcszázra emelkedett a szombati terrortámadás halálos áldozatainak száma Izraelben

A sebesültek száma az egészségügyi minisztérium közlése szerint eddig 2 506, jelenleg is ápolnak 578 embert, akik közül 157-en életveszélyes és súlyos állapotban fekszenek különböző izraeli kórházakban.

Jichák Hercog államelnök hétfőn ellátogatott a Be'er-Seván lévő Szoroka kórházban fekvő sérültekhez, és kijelentette, hogy „Izrael népe erős, és harcolni fog a győzelemig.”

Ellentmondásos híreket közölt a Walla hírportál az esetleges foglycsere-tárgyalásokról. Ertesülések szerint katarai közvetítéssel Izraelben őrzött palesztin női foglyokért cserébe a Hamász szabadon bocsátaná a Gázai övezetbe hurcolt izraeli nőket és gyermekeket, de egyelőre nincs nyoma az áttérésnek. Egy meg nem nevezett izraeli politikus cáfolta a hírt, szerinte „nincs tárgyalás” a Hamászsal.

Az izraeli biztonsági erők 41 körözött személyt tartóztattak le éjszakai és délelőtti razzziákon Ciszjordániában, köztük a Hamász terrorszervezet 29 ciszjordániai tagját. Az akció során fegyvereket és lőszeret foglaltak le.

Izrael a Gázai övezet „totális blokádját” jelentette be

„Vadállat módjára viselkedő emberekkel harcolunk, és ennek megfelelően járunk el” – közölte Joáv Galant izraeli védelmi miniszter hétfőn. Leszögezte, hogy Izrael mostantól sem villanyáramot, sem élelmiszert, sem üzemanyagot nem enged be a Gázai övezetbe.

A védelmi miniszter a déli parancsnokságon tartott helyzetértékelő megbeszélésen közölte a Gázai övezet elleni blokád szigorítását. Az övezet személyi és teherforgalmat biztosító átkelői már szombat reggel óta zárva vannak, amikor a Hamász és az Iszlám Dzsihad megindította terrortámadását az övezet melletti izraeli települések ellen.

Nem sokkal később Jiszráel Kac infrastrukturális ügyekért felelős miniszter azt jelentette be, hogy Izrael az övezet vízellátását is leállítja.

Hétfőn a déli órákban ismét jelentős rakétazáport zúdítottak a gázai terrorszervezetek Izrael déli és középső részére, Tel-Avivban is megszólaltak ismét a légvédelmi szirénák.

Az askeloni Barzilai kórház arról tájékoztatott, hogy egy Askelonban becsapódott rakéta nyomán egy ember életveszélyesen, egy súlyosan és kettő könnyebben megsebesült.

A tel-avivi Ben Gurion Repülőtér igazgatósága közölte, hogy a légikikötő rövid szünet után tovább üzemel, a föl- és leszálló gépek is közlekednek.

A magyar légierő két gépe 215 embert menekített ki Izraelből

A Külgazdasági és Külügyminisztérium és a Honvédelmi Minisztérium közös mentőakciója keretében a Magyar Légierő két repülőgépe 215 emberrel a fedélzetén elhagyta az izraeli légteret, és immár biztonságos légterben haladnak Magyarországra felé – közölte Szijjártó Péter vasárnap este a Facebook oldalán.

A külgazdasági és külügyminiszter hangsúlyozta, az Izraelben zajló fegyveres konfliktus során egyik legfontosabb feladatuk, hogy a veszélyben lévő magyar embereket minél előbb hazahozzák.

„Mint minden esetben, most is csak akkor adunk tájékoztatást ilyen akciókról, amikor az abban érintettek már biztonságban vannak. Az idejekorán adott tájékoztatás ebben az esetben is magyar állampolgárok százainak életét veszélyeztette volna” – hangsúlyozta a miniszter. (MTI)

A brit kormányfő összehívta a rendkívüli helyzetekben ülésező tanácskozó testületet

Rishi Sunak brit miniszterelnök hétfőn összehívta a kormány rendkívüli események idején ülésező tanácskozó testületét (COBRA) a Gázai övezet uraló Hamász iszlamista szervezet Izrael elleni támadása után kialakult helyzet áttekintésére.

Brit kormányzati források a BBC közszolgálati médiatársasággal hétfőn közölték, hogy az eddigi adatok szerint „tíznel több” brit állampolgár halt meg vagy tűnt el a Hamász támadásában. Hétfői nyilatkozatában Rishi Sunak kijelentette: Nagy-Britannia az Izraellel legerősebb szövetségi viszonyt fenntartó országok közé tartozik, és folyamatos segítséget nyújt az izraeli kormánynak a Hamász támadása nyomán előállt helyzet kezelésében.

A brit kormányfő részletek említése nélkül úgy fogalmazott: Nagy-Britannia eddig is ellátta Izraelt olyan eszközökkel, amelyeket Izrael az elmúlt két napban saját védelmében használt.

Sunak hozzátette: beszélt Benjamin Netanjahu izraeli miniszterelnökkel, és biztosította őt arról, hogy London továbbra is megad minden olyan segítséget, amelyre Izraelnek szüksége van, „legyen szó diplomáciai, hírszerzési vagy biztonsági tá-

mogatásról”. Elmondta azt is, hogy még hétfőn összeül az ő elnökségével a különleges helyzetekben ülésező tanácskozó testület (COBRA). Az észak-londoni Golders Green kerületben, a londoni zsidó közösség legnagyobb lélekszámú központjában hétfőn „Free Palestine” (Szabad Palesztina) felirat jelent meg az egyik helyi vasúti felüljáró tartószerkezetén. A közelben egy gázpalackkal betörték egy kóser étterem üvegajtóját, de a rendőrség közleménye szerint a vizsgálat arra vall, hogy nem antiszemita indíttatású támadásról, hanem közönséges betörésről van szó.

A 300 ezres brit zsidóság védelmére alakult biztonsági tanácsadó szervezet, a Community Security Trust (CST) ugyanakkor hétfői közleményében hangsúlyozta: a múltbeli tapasztalatok alapján biztosra vehető, hogy az Izraelben elkövetett hétfői terrortámadások után meredeken emelkedni fog az antiszemita incidensek száma Nagy-Britanniában.

A CST éppen ezért részletes tárgyalásokat tartott Suella Braverman brit belügyminiszterrel, Tom Tugendhattal, a brit belügyminisztérium nemzetbiztonsági ügyekért felelős államtitkárával és számos magas rangú rendőri vezetővel – áll a szervezet hétfői tájékoztatásában. (MTI)

Többen meghaltak az orosz hadsereg támadásában Herszon megyében és a Donyeck-i területen

Vasárnap az orosz hadsereg támadásai során két ukrán civil meghalt és 22 másik megsebesült Herszon megyében és a Donyeck-i területen – számolt be hétfőn az Ukrainska Pravda című ukrán lap a weboldalán.

Herszon régióban egy ember meghalt, további 18 megsebesült, köztük két gyermek. A Donyeck-i területen az orosz erők vasárnap Konsztantynovka falu négy lakosát sebesítették meg. A Harkivi területen lévő Volcsanszkban egy nő meghalt.

Herszon régiót vasárnap az orosz hadsereg 53 alkalommal támadta, az orosz hadsereg a térség településeinek lakóegységeit, egy herszoni parkolót, továbbá egy kritikus infrastruktú-

rális létesítményt, valamint a Herszoni járás egy templomának területét találta el.

Roman Mrocsko, a déli Herszon város katonai adminisztrációjának vezetője a Telegram üzenetküldő alkalmazáson arról tájékoztatott, hogy éjjel az orosz csapatok csapat mérték Herszonra, de áldozatokról nem érkezett jelentés.

Az Ukrán Fegyveres Erők vezérkarának műveleti adatai szerint az elmúlt 24 órában az orosz hadsereg mintegy 350 katonát, két harcokocsi, három páncélozott harcjárművet, egy tüzérségi rendszert és egy légvédelmi járművet vesztett az Ukrajna elleni háborúban. (MTI)

Ország – világ

Elhunyt Sólyom László

Isten nyugosztalja Sólyom Lászlót, Magyarország néhai köztársasági elnökét! – írta Novák Katalin köztársasági elnök vasárnap az MTI-hez eljuttatott közleményében. Sólyom László nemzetközileg elismert jogtudós volt, akinek előbb a Nemzeti Kerekasztal résztvevőjeként, majd az Alkotmánybíróság első elnökeként meghatározó szerepe volt a rendszerváltásban, a demokrácia és az életünket meghatározó alkotmányos keretek megteremtésében – áll Novák Katalin közleményében. „Hálás vagyok, hogy megosztotta velem tapasztalatait” – fogalmazott a jelenlegi államfő. Hozzátette: Sólyom László néhai államfőt a Sándor-palota saját halottjának tekinti. Emlékére félfárbóca eresztették a nemzeti lobogót a Sándor-palotánál. (MTI)

A Wizz Air törölte izraeli járatait

Az izraeli konfliktus fokozódása miatt a Wizz Air törölte az Izraelbe tartó és onnan induló valamennyi járatát – közölte a légitársaság hétfőn. A Wizz Air az érintett utasokat e-mailben vagy telefonos üzenetben értesíti a járatotrlésekről, felajánlva számukra az átfoglalás, a pénzvisszatérítés vagy a szállás biztosításának lehetőségét – olvasható a légitársaság közleményében. Azoknak a turistáknak, akik utazási irodáknál vagy online platformon keresztül foglaltak jegyet, ezekhez kell fordulniuk a foglalási módosítókkal kapcsolatban – mutat rá a Wizz Air. A tárca emlékeztet, hogy a válságstáb állandó kapcsolatban áll Románia tel-avivi nagykövetségével, a ramallahi román képviselői irodával, valamint az Európai Unió izraeli küldöttségével, és készen áll támogatást nyújtani a konzuli segítséget kérő román állampolgároknak. (Agerpres)

Román állampolgárokat szállítottak haza Izraelből

A TAROM légitársaság két gépével összesen 346 román és külföldi állampolgárt szállítottak a romló biztonsági helyzet miatt Izraelből Romániába a vasárnapra virradó éjszaka – tájékoztatott a külügy. A minisztérium ismét felhívta az Izraelbe készülő román állampolgárok figyelmét, hogy halasszák el utazásukat, illetve figyeljék a <https://www.mae.ro/travel-alerts/2938> oldalán az országgal kapcsolatos utazási figyelmeztetéseket. A jelenleg Izrael területén tartózkodó román állampolgárokat arra kéri, hogy lépjenek kapcsolatba Románia tel-avivi nagykövetségével, és küldjék el a telaviv@mae.ro e-mail-címre személyazonosító adataikat és tartózkodási helyük koordinátáit. A tel-avivi román nagykövetséget a +972 54 5643279-es, a haifai főkonzulátus a +972 543 998 038-as számon lehet elérni. (Agerpres)

Újabb földrengés volt Vranceában

A Richter-skálán 3,1-es erősségű földrengés volt hétfő reggel 10.01-kor Vrancea szeizmikus térségében, Buzău megyében – közölte az Országos Földfizikai Intézet (INCDFP). A szeizmikus mozgás 121,6 kilométeres mélységben történt, epicentruma Focșani-tól 57, Sepsiszentgyörgytől 57, Buzăutól 62, Brassótól 65, Ploiești-től 83 kilométerre volt. Ebben a hónapban Románia területén nyolc földrengést mértek, ezek erőssége 2,1 és 3,5 közötti volt a Richter-skálán. (Agerpres)

Aktuális

A világ, amelyben élünk

Mózes Edith

„Nem lehet parancsba adni, hogy felejtünk!” – jelentette ki az RMDSZ elnöke pénteken Aradon, ahol az aradi vértanúkra emlékeztek. Hangsúlyozta: a szabadság „lényegénél fogva mindenkié”, ugyanakkor az érte vívott küzdelem is az. „A Magyarországon vagy a román fejedelemségekben, Galiciában és Lengyelországban 1848-ban kirobbant forradalmak mindegyike fontos fejezete volt a kelet-európai országok hosszú, több évszázados szabadságtörténetének. A tágabban vett térségben, amelyben élünk, Kelet-Európában a szabadság 1989-ben nyerte el mai – és a korábbiaknál talán tartóssabb – formáját. De kellett ehhez 1848 forradalmi éve éppúgy, mint az 1953-as berlini felkelés, az '56-os budapesti forradalom, a '68-as prágai tavasz vagy az 1980-as Szoli-

daritás Mozgalom Lengyelországban”. Felhívta a figyelmet, hogy a szabadságunknak ma még egy korlája van, ez pedig Schengen! „Nem teljes az itt élő emberek szabadsága, mert az osztrákok ma is tudnak akadályokat gördíteni ellenük. Igazi, valós indok nélkül akadályozzák a szabadság kiteljesedését itt Aradon, Erdélyben, Romániában, megvétőzzék azt, hogy szabadon közlekedhessünk az innen pár kilométerre levő határon.”

Mint mondta, nem egyszerű a szabadság kivívása és a megtartása. Felidézte, hogy négy évvel ezelőtt szélsőjobb oldali párt alakult, amely a parlamentbe is bejutott. „Látuk, mit műveltek Úzvölgyénél, halljuk, amint fenyegetnek a marosvásárhelyi katolikus liceum kapcsán, vagy összeküvést szimatolnak egy egyszerű futballmeccs ürügyén is. Láttunk már ilyet az elmúlt évtizedekben. Nem a gondolatok újak, csak a szereplők és az eszközök. Ők a szabadság mai ellenségei!” Kijelentette: a 33 évvel ezelőtt megalakult RMDSZ a magyar közösség eszköze, a célok és a példaképek pedig az évtizedek során is változatlanok maradtak.

Közben „zajlik az élet” a világban. Háború dúl Izraelben, Ukrajnában, új világrend van kialakulóban. Romániában a koalíció a jövő évi választásokkal van elfoglalva. Elutasítják a 2024-es választási közös listák tervét, külön mennek a választásokra a szocik és a liberálisok.

A kulcsfontosságú intézményekben pedig vidáman osztogatják a funkciókat. Ma délután például közös plenáris ülésen szavaznak a Számvevőszék és a Nemzeti Kommunikációs Szabályozási Ügynökség (ANCOM) több posztjáról. A hatalom ezúttal az RMDSZ-t sem hagyja ki az osztogatásból – állítják kormányközeli források. Az ANCOM egyik tisztségéről az RMDSZ dönt, míg a másiktól a koalíció. A Számvevőszéken az alelnöki pozíciókat testvériesen megosztja a PNL és a PSD, a többi – szám szerint négy – állás közül egy az RMDSZ-hez kerül.

A politikusok tehát a választásokra készülnek. És talán remélik, hogy közben nem történik „friss” gyilkosság vagy újabb drogos „esemény”, amely megzavarná a kampányukat. Akár a harmadik világháború árnyékában. Ez tehát a világ, amelyben élünk.

Marosszentgyörgyi magyar közösségek napja A népi hagyományaink és értékeink jegyében

Családias hangulatban, népi hagyományaink és értékeink jegyében ünnepelt szombaton a marosszentgyörgyi magyar közösség. Már hagyomány Marosszentgyörgyön, hogy minden évben megszervezik a magyar közösségek napját, a szombati ragyogó napsütésben már a kora déli órákban gyerekzsjavjtól, népzeneitől és jó hangulatú beszélgetésektől volt hangos a plébánia udvara.

Menyhárt Borbála

A gyerekek kipróbálhatták a nevezést, a kosárfonást, a szövést, a fafaragást, a bőrdíszművességet, az íjászkodást, az okulele használatát, megismerkedhettek a jurták világával, mi több, számos hagyományos finomság elkészítésének a csínját-bínját is elleshették, például, hogyan készül a marosjárai szilvaíz, az ízletes házi pánkó, a must vagy éppen a kézműves sajt. Eközben a szülőknek, nagyszülőknek kulturális műsorral kedveskedtek a szervezők, tehát minden korosztály talált kedvérevalót.

A marosszentgyörgyi magyar közösségek napja rendezvénysorozat szombaton reggel ökömenikus istentisztelettel kezdődött, majd kószorúzással egybekötött megemlékezésre várták a római katolikus templomban felállított emlékműnél mindazokat, akik fejet szerettek volna hajtani az aradi vértanúk áldozata előtt. Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa képviselője

Sófálvi Szabolcs Fotó: Nagy Tibor

selejtében dr. Both Hajnal konzul, a Maros megyei önkormányzat nevében pedig Kovács Mihály Levente, a Maros Megyei Tanács alelnöke vett részt a megemlékezésen.

Ezt követően a plébániakertben a magyar népi kultúra és hagyományok vették át a főszerepet, a szervezők a gyerekeknek számos érdekes tevékenységgel készültek, a színpadon pedig – zömében helyi fellépőkkel – kulturális programok, többek között néptáncelőadások, Baricz Gergő koncertje, népviseleti bemutató várták az érdeklődőket.

A hagyományos mesterségek világába kalauzolták a gyerekeket

A Gyulafehérvári Caritas foglalkozásai igen népszerűek voltak a gyerekek körében. *Récsei Mária*, a szervezet munkatársa elmondta,

olyan játékokat hoztak, amelyeket a fejlesztéseken, a tevékenységeken a mindennapokban is használnak, de amelyek illeszkednek a magyar nap hagyományos jellegéhez. Az ügyességi játékok mellett ki lehetett próbálni a szőlőt, és ők maguk is gyúrhatták a kézműveskedést is, az ősz színeit felelevenítő falevelekből karkötőket készítettek.

A bőr egy olyan anyag, amit mindenki ismer, viszont nemigen van lehetőségük a gyerekeknek, hogy kipróbálhassák, mi mindent lehet belőle készíteni, hogyan kell vele dolgozni. Szombaton erre is alkalom adódott, Szász Judit csíkdánfalvi bőrdíszműves oktató segítségével bőrszényeket készítettek, a szomszédos asztalnál pedig Ráduly János mester a kosárfonás rejtelmeibe kalauzolta el azokat, akik beültek a „műhelyébe”. Sokak érdeklődését keltette fel a helyszínen felállított szövőszék is, ki is próbáltak egy másik hagyományos mesterséget, a szövést, de a nevezés, a mézeskalács-díszítés és a fából készült ügyességi játékok is sok gyereket vonzottak.

Őseink életmódjával ismerkedhettek meg a látogatók a plébánia udvarán felállított, elődeink által használt tárgyakkal autentikusan berendezett jurtánál. A Torockói Ijász Szer Egyesület képviselője, *Bárdos Zoltán* ismertette az érdeklődőkkel őseink életmódját, az eszközöket, amelyeket használtak. Ki lehetett próbálni a hagyományörző eszközöket, például a gyerekek nagy kedvencei voltak a szarukürtök, valamint az ostorcsapkodás. A jurta szomszédságában sorban álltak, hogy kipróbálják az íjászkodást, lóháton is tehettek néhány kört. A rendezvényen a magyar kutyafajták világába is betekintést nyerhettek a látogatók, a Magyar Kutyafajták Romániai Klubjának köszönhetően többek között magyar vizslát, pulit és komondort is felvonultattak a gazdáik a plébánia udvarán.

Járai szilvaíz és paniti sajtok

A mai gyerekek közül valószínűleg kevesen tudják, miként készül a hagyományos szilvaíz, a marosszentgyörgyi plébánia udvarán azonban végignézheték,

amint a marosjárai Péntek Emese órákon át kavargatta a rögtönzött üstben rottyogó finomságot, ami cukor nélkül készül, és olyan vastag lesz, hogy megáll benne a kanál. De azt is végignézheték, hogyan préselik a szőlőt, és ők maguk is gyúrhatták és szaggathatták a tésztát, amiből pillanatokon belül kisült a finom pánkó. Ugyanakkor meg lehetett kóstolni a mezőpaniti Theresia termékeit, valamint a homoródalmási kézműves sajtokat.

Jövőt úgy tudunk építeni, ha erősítjük a közösséget

Sófálvi Szabolcs, Marosszentgyörgy polgármestere a helyszínen örömmel nyugtázta, hogy zsúfolásig telt helyi családokkal a plébánia udvara.

Mint mondta, Marosszentgyörgyön a magyar közösségek napja családi hangulatú esemény, amelynek a lényege a találkozás öröme, a cél az, hogy a régi, illetve a nemrég a községbe költözött marosszentgyörgyiek találkozzanak, és mindenki otthon érezze magát.

– Ez alkalommal emlékezünk október 6-ra is, ami fájdalmas ugyan számunkra, de abból tanulva tudatosítanunk kell, mennyire fontos, hogy legyen jövőnk, és jövőt

úgy tudunk építeni, ha erősítjük a közösséget, ezek a rendezvények pedig ezt a célt szolgálják. A másik célunk, hogy a következő nemzedék megismerkedjen a hagyományainkkal, az értékeinkkel, bemutassuk, mennyi érdekes mesterség, kézműves tevékenység volt a múltban, lehetőséget kínálunk a gyerekeknek, hogy kipróbálják ezeket, és belekóstoljanak olyan munkafolyamatokba, amelyek régen minden háztartásban hozzátartoztak a mindennapokhoz, például a szilvaíz főzése üstben, a mustkészítés vagy éppen a kenyérsütés. Emellett a községben több mint harminc kulturális csoport működik, számukra is teret kínálunk a bemutatkozásra. Szinte nem is kell vendégfellépőket hívní, velük teljes kulturális műsor áll össze a rendezvényen.

Ugyanakkor Marosvásárhely szomszédságában a mindennapokban tapasztaljuk az urbanizáció kedvezőtlen hatásait is, megszűnnek az emberek, szomszédok közötti kapcsolatok, amelyek régen falusi környezetben jellemzőek voltak, a rendezvényvel tehát a találkozás, az együttlét örömét is szeretnénk ébren tartani – fogalmazott Sófálvi Szabolcs.

Befejezik a kültéri színpadot

A tökfesztiválon avatják fel

A hét végéig befejezik a szovátai fürdőtelepen kialakított kültéri színpad építkezési munkálatait. A polgármesteri hivatal a 2014–2020-as regionális operatív program keretében megnyert egy komplex – a turisztikai infrastruktúra fejlesztését támogató – pályázatot, amellyel lehetőség nyílt különböző – a turisztikai szolgáltatás és kínálat színvonalát emelő – létesítmények építésére, kialakítására, javítására. A volt Doina mozi és egykori diszkó épülete mögötti tér átalakításával épül az amfiteátrum.

Vajda György

A pályázat lehetővé tette, hogy egy korszerű színpadtechnikával felszerelt kültéri színpadot építsenek – mintegy 400 férőhelyes lelátóval –, ugyanakkor a téren játszótér is lesz, egy vizesblokkot is kialakítottak (mellékkeliségekkel), és a park is megszépült. Egy szolgálati utat is kialakítottak a felső útról, ahonnan akár tehergépkocsival is megközelíthető majd a színpad, hiszen arra is szükség van, hogy az előadásokhoz máshon-

nan hozott színpadi technikát, díszleteket is a helyszínre szállíthassák a meghívott előadók. A beruházás célja az volt, hogy a fürdőtelep parkját tehermentesítsék, ugyanis korábban a turisztikai idény alatt főként az ott felállított színpadon lehetett bemutatni a rendezvényeket, előadásokat. A Bírak villájával szemben levő tér jóval tágasabb, és a felépített színpad is több lehetőséget biztosít rendszeres programok szervezésére, mind a szezonban, mind azon kívül. A projekt összértéke 6.392.240 lej, amiből az Európai Unió 5.428.669 lejt állt, a többi a polgármesteri hivatal önrésze. A kiírás szerint a befejezési határidő 2021. szeptember 30. volt.

A hivatal szándékában áll a mozi épületét is felújítani, amit egyelőre az országos mozi-vállalattól bérel. A munkálatok ideje alatt az építőttelep raktára, „irodája” volt. Hosszú távon az a cél, hogy ezt az épületet is újra bekapcsolják a telep és a város kulturális életébe. Kötelezően egy nagyobb – filmvetítésre is alkalmas – teret kell kialakítani, ahol természetesen más jellegű előadásokat és kerekasztal-beszélgetéseket lehet majd tartani, és összekapcsolható lenne majd a kültéri színpaddal is, amelyet adott esetben funkci-

ójában kiegészíthet, ugyanis itt akár nagyobb öltözők, tárolóhelyek is kialakíthatók. Egyelőre az állagmegőrzés érdekében a tetőt kell szigetelni, az elképzelés kivitelezése egy későbbi terv része lesz majd – tájékoztatott a helyszínen Kiss Ferenc alpolgármester.

Az új színpadot és nézőteret a hét végén, október 13-a és 15-e között a nyolcadik alkalommal megrendezett tökfesztivál kezdetére időzítették. Ezúttal több helyszínen is zajlanak majd rendezvények. A fürdőtelepen a Rózsák

útján napközben mind a felnőtteknek, mind a gyerekeknek kínálnak kikapcsolódási lehetőséget, ugyanakkor két színpadon (a rendőrség melletti parkolóban és az új amfiteátrumnál) is folyamatosan lesznek fellépők, többek között a DJ Project, 4S Street, Road of Life, Vincze Lilla és Vikidál Gyula. Természetesen az előző eseményhez hasonlóan lesz kézművesvásár, közös díszőtfaragás, játszóház, szabadulószoza. A sétányt a különböző tökből készült kreációk díszítik majd.

Fotó: Vajda György

Református oktatás minden szinten

– Párbeszéd Benedek Zsolt iskolaigazgatóval –

2023 az első év, amikor minden szintet átfogva kezdődik az oktatás, nevelés a Marosvásárhelyi Református Kollégiumban. Erről a jó hírről számolt be Benedek Zsolt iskolaigazgató évkezdeti beszélgetésünk bevezetőjeként. Majd a végzősökre utalva annak a reményének is hangot adott, hogy idéntől visszatérnek a 95-96 százalékos sikerességi mutatóhoz az érettségi vizsgán.

Bodolai Gyöngyi

– A bölcsődei első két csoportot szeptember 25-én indítottuk a nagyon korszerű és nagyon szép épületben a Tanulók Háza mögötti domboldalon, ahova nyolc hónapostól hároméves korig fogadjuk a gyermekeket. A nagyobbak továbbra is a cserealj napközis óvodába járhatnak. Négy elemi osztályunk a régi helyen, a Forradalom utca 8. szám alatt működik, de reményeink szerint jövő évtől a volt 4-es általános iskola helyén készülő új épületbe költöznek át.

– Már majdnem kész van, az utolsó simításokat végzik, ahogy az alapkövetelmények ígérték. Nem lehetne már az idei iskolai évben beköltözni?

– Ha el is készül, meg kell kapnunk az oktatási minisztériumtól az engedélyeket ahhoz, hogy az osztályaink új székhelyen működhesenek. Az eredeti tervek szerint tíz osztályterem van készülöben, ahova a Bolyai iskola alsó tagozatának osztályai is beférnek, ha igényelni fogják. Az udvaron sportpályát is kialakítanak. A főépület Sáros utcára néző szárnyában évfolyamonként egy sor 5–8. osztály és két sor középiskolai, egy református teológia és egy társadalomtudományok-emelt szintű angol szakos osztály működik, mindenik 30-as létszámmal. Tervezünk egy harmadikat is, természettudományok-emelt szintű angol szakon, amit egyelőre nehéz kivitelezni, de nem mondunk le róla.

Az érettségizettek számára három általános orvosasszisztensképző osztályunk működik a Kogălniceanu utca 6. szám alatt.

– Van-e elég jelentkező?

– Igen. 30-as létszámúak a posztliceális osztályaink is, Maros megyében az egyetlen iskola vagyunk, ahol akkreditált magyar tannyelvű egészségügyi asszisztensképzés folyik. Vonzó a diákok számára, mert az orvosi egyetemen és a kórházban dolgozó szakorvosok tanítanak, ezért jönnek Hargita és Kovászna megyéből is, bár ott is működik hasonló képzés. Valószínűleg a nagyobb elhelyezkedési lehetőség is vonzza a hallgatókat.

– A középiskolai osztályokban beteltek-e a fogvatékkal élő és a roma diákok számára megszabott helyek? Kitartanak-e a tanév végéig a jelentkezők?

– A helyek betelnek, és azok a sajátos igényű diákok, akik minket választanak, tanulni akarnak. A roma diákokkal vannak problémáink. Viszont mind a tanároknak, mind a diákoknak nehéz ezt a feladatot is ellátni, mert a mi pedagógusaink nincsenek erre kiképezve, de ezzel a minisztérium sajnos nem törődik. Kétségtelen, hogy be kell illeszteni a társadalomba a sajátos igényű tanulókat is, és tanárként megtehetem, hogy kevesebbet

Benedek Zsolt

Fotó: Nagy Tibor

várok el tőlük, de nem tudom olyan hozzáértéssel fejleszteni őket, ahogy lehetne, mert szakembereket nem biztosít erre a célra a minisztérium.

– Milyen a viszony az osztálytársak részéről?

– Hozzánk jóérzésű tanulók járnak, elfogadják őket. A kisebb gyermekekben, akiknek nagy az igazságérzete, és látják, hogy az osztálytársuk könnyebben kap jó jegyet, van ellenérzés, de azért befogadják a közösségbe, és mondhatni, hogy nálunk jól érzik magukat. Hallottunk viszont olyan iskolákról is, ahol kiközösítik őket. Ha molesztálnak, csúfolnak egy gyermeket, a fegyelmezés terén az iskolák keze sajnos meg van kötve. A kicsiknél nem lehet a magaviseleti jegyhez „hozzányúlni”, nem lehet kizárni az iskolából, csak megdorgálni őket. Ha a nagyobb osztályosoknak levonjuk a magaviseleti jegyét, ezzel sem törődnek, mert kevés helyen veszik figyelembe. Az előírások szerint a büntetés egy több lépésből álló folyamat, aminek része a szóbeli figyelmeztetés (de nem az osztály előtt, hanem csak szemtől szemben). Egy következő lépés az írásbeli figyelmeztetés lenne, de addig, amíg az igazi büntetését megkapná, már végzett is a diák. Sajnos elég gyakori, hogy a szülők a társát kicsúfoló gyermeküknek adnak igazat.

– A pedagógusokat illetően mi a helyzet? Érződik-e az általános tanárihiány a Református Kollégiumban?

– Szerencsére nálunk nincs nagy gond, de ha a jövőbe tekintünk, főleg a reál tantárgyak szempontjából országos jelenségről van szó. Az idén a történelem oktatását tudtuk úgy megoldani, hogy más iskolákból kértünk meg kollégákat, ugyanis a holokauszt tanításának a bevezetése, amit heti egy órában tanulnak a tizenegyedikesek, megnövelte az órák számát. Ezenkívül a kollégák közül többen történelem-tanárként töltünk be igazgatói tisztséget. Kevés a fizikatanár, a kémia szakos is egyre kevesebb, és előbbutóbb matematikából sem lesz elég tanár. A társadalomtudományok között is van olyan tantárgy, amire nincs elég oktató. Bár román szakos tanárunk van, mégis abból volt a legnagyobb gond a képességvizs-

gán, és különösen az érettségien. Az is igaz, hogy a teológia szakos osztályokban baj volt a diákok hozzáállásával is.

– A diákok mentésére tegyük hozzá, hogy a tételek sem voltak könnyűek. Véleménye szerint hogyan válik be a tanév modulokra való felosztása?

– Ez a téma nagyon megosztja a pedagógustársadalmat, de szerintem nem rossz. Ha kiszámoljuk, a diáknak könnyebb, mert nem bukhat meg már az első félévben. Korábban, ha négyesre zárták le, akkor a második félévben ki kellett hozza a hatost. A jelenlegi felosztás szerint, ha decemberig van két négyese, azt egy jeggyel is ki tudja javítani.

– Mire kapják a jegyet? Sokan úgy gondolják, hogy ez a feleltetési módszer nem kedvez a szóbeliségnek.

– Kaphatják szóbeli feleletre, írásbeli feladatra és nálam évente egy projektre is, amit csak akkor veszek figyelembe, ha nem áll bukára, aki készítette.

Egyébként nem veszítünk annyi időt, mint a szemeszterek kezdő és befejező hetén, mert a szünidők előtti és utáni héten is rendes tanítás folyik. A félévi dolgozatok eltörlése

sem rossz dolog, mert, ha a pedagógus ellenőrizni akarja a diák felkészültségét, így is, úgy is megteszi, nem kell arra egy külön órát szentelni. Nem látom az értelmét a második, negyedik és hatodik osztályos tesztvizsgáknak, amelyekkel sok a munka, és a szülők nem ezekből értesülnek a diák teljesítményéről.

Véleményem szerint másképpen kellene megoldják a nyolcadikos és a tizenkettedik osztályosok próbavizsgáját is, mert egy nagy iskolában, ahol sok osztályteremre és felügyelő tanárra van szükség, azokon a napokon lebénul a teljes oktatás.

– A nyolcadik osztály végi tesztvizsga pontos képet nyújt-e a diák felkészültségéről?

– Véleményem szerint az áll a legközelebb a valósághoz. Az erős iskolákba járó diákoknak kisebb a nyolcadik osztály végi általánosa, és a képességvizsgán jobban szerepelnek; ahol kevésbé szigorú az oktatás, onnan magas általánossal jönnek, és a vizsgán gyengébb eredményt érnek el. Ha korrektül szervezzük meg ezt a vizsgát, és a javítás is objektíven történik, akkor egy valós képet kell nyújtson a diák felkészültségéről.

– Ez a megmértetés a szóbeliséget nem értékeli le? Lassan elfelejtene beszélni, miközben folyton a kommunikáció fontosságáról tanulnak.

– A kommunikáció valóban háttérbe szorul, de a szóbeli vizsga teret enged a szubjektivitásnak. Így viszont egységes követelményeknek kell elegendet tennie minden diáknak abból a tananyagból, amit meg kellett volna tanulnia.

– Vannak-e új tankönyvek a középiskolában, amelyek az új módszertan folytatásaként készültek?

– Nincsenek új tankönyvek. Nem a minisztérium hibájából, hanem azért, mert nem volt, aki megírja. A szaktantárgyakból pedig magyar nyelvű tankönyvek egyáltalán nem készültek. Református vallás tankönyv sincs.

A nagy gond az, hogy a meglévők egy részét úgy írták meg, hogy jobb, ha a tanár a tanterv alapján saját maga építi fel az anyagot, és nem a tankönyvet követi, ami használhatatlan. Így vagyunk például a XI-es történelemkönyvvel. Kilenc-tizedik osztályban meg kell tanítanunk az ókortól napjainkig tartó történelmet, XI. osztályban társadalomismeret, információközlés, szociológia, Európai Unió stb. szerepel a tankönyvben, de például az is, hogy a világ végén nyaralunk.

– Akkor jobb, ha erről nem beszélünk. Azt viszont szeretném megkérdezni, hogy milyen eseményekre készülnek az új tanévben.

– A nagykorúsítás, a szokásos gólyabál, ami a múlt évben törtétek miatt nem olyan lesz, mint korábban, mivel az ünnepség utáni bulit megtiltották, bár azt korábban is a diákok szervezték. Jövő évben iskolánk lesz a házigazdája a református vallás tantárgyversenynek. A bölcsőde után át kellene adják az új elemi iskolát is. Szakiskola indításáról sem mondtunk le, amit a jelenlegi elemi osztályok helyén képzelünk el a cégek igénye szerint a duális oktatás keretében.

– Mielőtt sikeres tanévet kívánánk, fejezzük be a beszélgetést azzal az Umberto Eco-idezzel, amely a Vártemplomban tartott tanévnyitón mondott beszédében hangzott el: „A világmindenséget nem csupán a sokféleségben rejlő erő teszi széppé, hanem az egységben rejlő sokféleség is.” Így legyen!

Flashmob 2023. október 6-án az aradi vértanúk emlékére

VAJDASZENTIVÁNY

Szerkesztette: Nagy Székely Ildikó

Több munkát is rajtol jövőben

Év végére meglesz a szennyvízhálózat

A vége fele tart a vajdaszentiványi szennyvízhálózat kiépítése, a munkálatnak november végére el kell készülnie – tudtuk meg *Vasile Boer* polgármestertől. Amint arról már korábban is beszámoltunk, a közel 7 millió lej értékű beruházásra az Országos Vidékfejlesztési Ügynökségnél (AFIR) nyert pályázatot a helyi önkormányzat.

A kivitelezés tavaly márciusban kezdődött. A főúton 2022 decemberében készült el a hálózat, és most már a többi utcában is le van fektetve a vezeték, a bekötéseket kell még elvégezni. Öt nyomószivattyú és egy szennyvíztisztító állomás is tartozik a beruházáshoz, amelyet a községgazda szerint az év végéig mindenképpen átadnak, jövőben pedig a lakosság elkezdhet rácsatlakozni a hálózatra.

A 2024-es esztendő egy nagy méretű munkálata a község tulajdonában levő régi cipőgyár felújítása és kettős rendeltetés szerinti átalakítása lesz, erre az országos helyreállítási terven (PNRR) keresztül hívott le támogatást az önkormányzat. A két-szintesre tervezett ingatlan alsó részén a kultúrotthon, fölötté a polgármesteri hivatal kap majd helyet.

A télen lezajlik a versenytárgyalás a kivitelező kiválasztására, tavasszal pedig elkezdődhet a munkálat. A beruházásnak 2026-ra kell elkészülnie. Az épület mellett egy elektromos töltőállomás is lesz, egy másikat pedig az iskola mellett alakítunk ki pályázati pénzből, már alá is írtuk rá a finanszírozási szerződést – tette hozzá a polgármester.

Vasile Boer

Lezajlott a közbeszerzési eljárás a helyi önkéntes tűzoltók új ingatlanjának felépítésére. A Leader Egyesületen keresztül megvalósuló beruházás az orvosi rendelővel szembeni önkormányzati területen készül majd el, az épülethez garázs, tanácsterem és zuhanyzó is tartozik majd. A munkálat 30 százalékanak idén el kell készülnie – szögezte le a községgazda.

„Figyelő szemek” a községben

Ezen a héten kezdik el a térfigyelő kamerák felszerelését a község területén, amire a Környezetvédelmi Alapnál (AFM) nyert támogatást az önkormányzat. Eddig csak a polgármesteri hivatal épülete volt bekamerázva, most azonban a községközpont Beresztelke, Marosárpatak és Toldalag felőli bejáratánál is lesz egy-egy „figyelő szem”, ami az autók rendszámát rögzíti, továbbá a község más forgalmas ré-

szein, egyebek mellett az útkereszteződéseknél is szerelnek fel kamerákat, Toldalagot is beleértve.

Szintén a Környezetvédelmi Alapnál nyert támogatást az önkormányzat a községi út, illetve a mellékutcák közvilágításának korszerűsítésére, egy másik pályázatból pedig a megyei út közvilágítását újítják fel. Az előbbi projekt hamarosan megvalósul, a napokban meg kell érkezniük az új világítótesteknek.

Bár a község nagy része le van aszfaltozva, ezen a téren is várható még előrelépés a jövőben. A tavasszal adtuk hírt arról, hogy az Anghel Saligny országos beruházási programon keresztül két pályázatot nyújtott be az önkormányzat egyes vajdaszentiványi és toldalagi mellékutak korszerűsítésére, előbbi 1762, utóbbi 1601 méter aszfaltutat foglal magába. Mindkét pályázat nyertes lett, jelenleg a munkálatok terve készül, a kivitelezésre a jövő évben kerül sor.

A Leader Egyesületen keresztül a polgármesteri hivatal digitalizálására, illetve új munkagépek – egyebek mellett egy tűzoltásra is használható 5 köbméteres ciszterna és egy sószóró – beszerzésére nyert támogatást a község.

Felkészültek a télre

A jövő évi tervek kapcsán a polgármester az orvosi rendelő újjáépítését említette, de hozzátette, hogy mivel idén a szennyvízhálózat kiépítése volt a prioritás, ami sok pénzt elvitt a helyi költségvetésből, a rendelő ügyében még nem tettek lépéseket. Ami a közelebbi jövőt – azaz a téli időszakot – illeti, a magánkezdeményezésként épülő új napelempark közelében elő van készítve a tűzifa, amit igény szerint osztanak ki a lakosságnak.

– Kétszáz kérést kaptunk idén, egy igénylőnek három folyóméter fát tudunk biztosítani a rendelkezésünkre álló készletből. Egy folyómétert 200 lejért adunk, tehát jóval a piaci ár alatt, de csakis azoknak a lakóknak, akik kifizették a helyi adót és illetékeket – szögezte le a községgazda.

Nem módosult látványosan a diáklétszám

Húszéves álom válik valóra

A vajdaszentiványi tanintézetekben évek óta stabil a gyermeklétszám, bár egyes szülők a városban taníttatják óvodás- vagy iskoláskorú gyermekeiket. A kicsik esetében ez azzal is indokolható, hogy még mindig nem használható a több mint két évtizede, a korábbi községgazda idejében felhúzott új óvodaépület, amely a tavaly került a község tulajdonába (és amelynek helyzetére az elmúlt időszakban rendszeresen visszatértünk).

Az idei tanévet 165 gyermek – 45 óvodás és 120 iskolás – kezdte a községközpontban. Az óvoda két csoporttal működik – a magyar tagozat 27-es létszámmal –, az iskolában a magyar tagozaton 75-en vannak. A vajdaszentiványi diákok a harmadikosokon, a hatodikosokon és a nyolcadikosokon kívül összevont osztályokban tanulnak – tudtuk meg *Nagy Erika* iskolaigazgatótól.

Az intézményvezető két nyertes pályázatról is beszámolt. Az országos helyreállítási terv (PNRR) keretében – a helyi önkormányzat nyertes projektje révén – megújul a tanterem bútorzata és didaktikai felszerelése, új digitális eszközöket is beleértve. Ugyanakkor a múlt évtől az iskolaelhagyás csökkentésére meghirdetett hároméves uniós pályázatnak (PNRAS) is hasznélvezője a

Nagy Erika igazgató

tanintézet. Ennek részeként okostáblákkal gazdagodnak egyes osztálytermek, felzárkóztató órákra és különféle kreatív művészeti és környezetvédelmi foglalkozásokra kerül sor, illetve két ingyenes kirándulás is lesz az Iskola másként hét és a Zöldhét keretében. Megvalósulni látszik továbbá egy húszéves álom, a gerneszegi és a faragói tanintézettel közösen ugyanis kapott az iskola egy iskolapszichológust, aki a Megyei Nevelési Tanácsadó és Erőforrás Központ (CJREA) alkalmazottjaként hetente egy napot áll majd a vajdaszentiványi diákok rendelkezésére.

Nagy Erikától arról is értesültünk, hogy az idei tanévtől sok fiatal pedagógusa van a vajdaszentiványi iskolának, a tanári karban így most már négy nemzedék képviseltetik. Számukra az október 5-i szabadnapon, a tanítók napján csapatépítő képzést szerveztek.

Tűzifa az igénylőknek

Fotók: Nagy Tibor

„Amilyen paradicsom a nagyszüleimnek termett”

(Folytatás az 1. oldalról)
piacon értékesítjük, ahol az évek során kialakult az állandó klienskörünk.

Belgiumból hozzák az „ellenséget”

– *Mennyire kedvezett az időjárás az idei termésnek?* – kérdeztük.

– A tavalyi és az idei természettel is nagyon meg vagyunk elégedve. Igaz, a múlt év kicsit problémásabb volt a nagy szárazság miatt, de bármilyen nehézségeink adódtak – például ha szükségünk volt a község munkagépeire –, a polgármesteri hivatal mindig kiségtett. A megfelelő terméshozam ugyanakkor bizonyára annak is köszönhető, hogy a képzettségemnél fogva olyan növényvédelmet biztosítunk, amivel a kultúránkat a szezon végéig ki tudjuk vinni. Mostanában tértünk át egy új biológiai védelemre, amelynek lényege, hogy rovarokat használunk a kártevők legyőzésére. Ezeket a „természetes ellenségeket” betelepítjük a fóliaházakba, ők

pedig elvégzik a feladatukat, vagyis megesszák a kártevőket.

– *Milyen rovarról van szó?*

– Egy olyan ragadozó poloskáról, ami a paradicsom legnagyobb kártevőjét, a Tuta absoluta nevű paradicsommolyt támadja, elég hatékony védelmet biztosítva ellene. Belgiumból hozzuk. Ezenkívül más biológiai növényvédelmi módszereket is alkalmazunk, ilyen

a feromonok használata, amikkel a hím kártevőket párázskor becsaljuk a ragacsapokra. Ugyanakkor olyan, az emberre teljesen ártalmatlan biológiai készítményeket is igénybe veszünk – például a Bacillus thuringiensis baktériumot tartalmazót –, amitől, ha elfogyasztja, a kártevő lárvája megbetegszik, és elpusztul.

– *Vegyí anyagokat tartalmazó*

szereket egyáltalán nem használunk?

– A rovarirtóval a kártevők természetes ellenségét is elpusztítanánk. Gombás megbetegedések esetére van készletben kémiai növényvédő szerünk, de csak vég-szükség esetén vesszük elő, ha nagymértékű a kár. Idén nem kellett ilyesmire folyamodnunk. A vásárlóink tudják, hogy biovédelmet biztosítunk a növényeknek – ami nem kevés anyagi ráfordítást igényel, a ragadozó poloskákból ugyanis egy kis csomag 1200 lejbe kerül, és mivel télen ezek a rovarok elpusztulnak, minden évben újra be kell szerezni őket –, és ezért hajlandók többet fizetni a termékeinkért.

Minden láncszem számít

Lakó Zoltán és felesége hét fóliaházal rendelkezik, ezekből két kisebbet inkább palántaültetésre tartanak fenn. A megfelelő hőmérsékletet vízfűtéses kazánal biztosítják a növényeknek a többnyire dupla falú melegházakban. Az említett két

– nagyon jól felszerelt – fóliaházat évekként elzárta a Pro Economica Alapítványhoz benyújtott pályázattal sikerült beszerezniük.

– *Milyen tennivalók várnak önökre ebben az időszakban?* – kérdeztük a kertészmérnököt.

– Az idény vége felé járunk, a fóliák kitakarítása, felszámolása és a termés betakarítása következik. Télen nem fűtjük a sátrakat, a hideg évszakban az évközben elmaradt tendőket végezzük el, például a különböző gépeken esedékes javításokat.

– *Lesz-e utánpótlás, aki továbbvige ezt a munkát?*

– Nincs gyermekünk, úgyhogy nálunk megáll a fonal. Ami a jövőbeli terveket illeti, a stabilitás, az egyensúly megőrzése a cél. Növekedni nem tudunk, ahhoz ugyanis hozzáértő munkaerőre lenne szükség. A növény- és gyümölcsstermesztés pontos és szervezett munkavégzést igényel, egy olyan lánc ez, amiből ha egy szem kiesett, az egész évi termés odavész.

Verstappen, címét megvédve, harmadszor világbajnok

Sorozatban harmadszor lett Forma-1-es világbajnok Max Verstappen, miután második helyen végzett a Katari Nagydíj szombati sprintfutamán. A 26 éves pilóta a rövidtávú, 100 kilométeres villanyfényes viadalon már a 11. körben háromszoros vb-győztesnek érezhette magát, ekkor ugyanis kiesett csapattársa, a mexikói Sergio Pérez, aki még egyedül „veszélyt” jelenthetett volna rá matematikailag.

A Red Bull holland versenyzője vasárnap immár a vb-cím birtokában rajt-cél győzelmet aratott a Forma-1-es Katari Nagydíjon. Mögötte a két McLaren végzett a második és a harmadik helyen.

A start a Mercedes istálló szempontjából sikerült a legrosszabbul, mert hiába indult nagyszerűen a hétszeres világbajnok brit Lewis Hamilton, az első kanyarban túlságosan bátor előzéssel próbálkozott, amelynek eredményeként éppen csapat- és honfitársa, George Russell autójának ütközött. Hamilton és Russell is megpördült, előbbi a kavicságyban kötött ki és feladta a versenyt, utóbbi pedig csak a mezőny végére tudott visszasorolni. A baleset miatt a pályára hajtott a biztonsági autó, amely aztán az ötödik körben engedte útjára a mezőnyt.

Verstappen az élről indíthatta újra a száguldást, mögötte Piastri és Fernando Alonso haladt a második és harmadik helyen. Az Aston Martin kétszeres világbajnok spanyol versenyzője az élménők közül elsőként állt ki kerékcserére, ezután Piastri, majd Verstappen is a boxban járt friss abroncsokért. A korábbi sorrend a 23. körre állt vissza az első három pozíciót tekintve, de Piastri két körrel később újfent kerékcseré miatt kellett kigurulnia a boxba. A 33. körben Alonso elhibázott egy kanyart, ami miatt veszített néhány pozíciót, helyére Norris jött fel harmadiknak.

Verstappen a 35. körben le tudta a második boxkiállítását is, és visszatért az élre, előnye hat másodperc feletti volt Piastrihoz képest, akit három-négy másodperces lemaradással követett Norris. Közben Russell már negyedik volt.

A hajrá kezdetén előbb Piastri, majd Norris is újfent friss abroncsokat kapott, de utóbbi kevesebb mint két másodperccel hátránnyal követte csapattársát, arról azonban rádióon megpróbálták lebeszélni, hogy megtámadja Piastrit. A két McLaren végül nem keveredett csatába egymással, Verstappennek pedig a hajrában még egy újabb kerékcseré is belefért a magabiztos győzelembe.

Eredményjelző

Forma-1-es Katari Nagydíj, Doha (57 kör, 308,611 km)

* **pontszerzők:** 1. Max Verstappen (holland, Red Bull) 1:27:39.168 óra, 2. Oscar Piastri (ausztrál, McLaren) 4.833 másodperc hátrány, 3. Lando Norris (brit, McLaren) 5.969 mp h., 4. George Russell (brit, Mercedes) 34.119 mp h., 5. Charles Leclerc (monacói, Ferrari) 38.976 mp h., 6. Fernando Alonso (spanyol, Aston Martin) 49.032 mp h., 7. Esteban Ocon (francia, Alpine) 1:02.390 perc h., 8. Valtteri Bottas (finn, Alfa Romeo) 1:06.563 p h., 9. Csou Kuan-ju (kínai, Alfa Romeo) 1:16.127 p h., 10. Sergio Pérez (mexikói, Red Bull) 1:20.181 p h.

* **leggyorsabb kör:** Verstappen (1:24.319 perc, 56. kör)

* **pole-pozíció:** Verstappen

Katari Nagydíj, sprintfutam (19 kör, 102,961 km)

* **pontszerzők:** 1. Oscar Piastri (ausztrál, McLaren) 35:01.297 perc, 2. Max Verstappen (holland, Red Bull) 1.871 másodperc hátrány, 3. Lando Norris (brit, McLaren) 8.497 mp h., 4. George Russell (brit, Mercedes) 11.036 mp h., 5. Lewis Hamilton (brit, Mercedes) 17.314 mp h., 6. Carlos Sainz Jr. (spanyol, Ferrari) 18.806 mp h., 7. Charles Leclerc (monacói, Ferrari) 19.860 mp h., 8. Alexander Albon (thaiöldi, Williams) 19.864

A vb-pontversenyek állása

* **versenyzők:** 1. Verstappen 433 pont – világbajnok, 2. Pérez 224, 3. Lewis Hamilton (brit, Mercedes) 194, 4. Alonso 183, 5. Carlos Sainz Jr. (spanyol, Ferrari) 153, 6. Leclerc 145, 7. Norris 136, 8. Russell 132, 9. Piastri 83, 10. Lance Stroll (kanadai, Aston Martin) 47, 11. Pierre Gasly (francia, Alpine) 46, 12. Ocon 44, 13. Albon 23, 14. Bottas 10, 15. Nico Hülkenberg (német, Haas) 9, 16. Csou 6, 17. Cunoda Juki (japán, Alpha Tauri) 3, 18. Kevin Magnussen (dán, Haas) 3, 19. Liam Lawson (új-zélandi, Alpha Tauri) 2 p.

* **csapatok:** 1. Red Bull 657 pont – világbajnok, 2. Mercedes 326, 3. Ferrari 298, 4. Aston Martin 230, 5. McLaren 219, 6. Alpine 90, 7. Williams 23, 8. Alfa Romeo 16, 9. Haas 12, 10. Alpha Tauri 5 p.

Meglepetések Búzásbesenyőben, Szovátán

Bálint Zsombor

Nem feltétlenül a várakozásoknak megfelelően alakultak az eredmények a labdarúgó 4. liga hétvégi fordulójában, legalábbis az eddigi teljesítmények alapján. Az 1. csoportban Mezőrűcs először botlott hosszú, április óta tartó sikersorozata után, ráadásul annak a Búzásbesenyőnek az otthonában, amely korábban még nem szerzett pontot ebben a bajnoki idényben. A vezető helyét ugyan megőrizte, de csak azért, mert az eddig hibátlan Marosludas az egyik fordulóban állt. Szombaton már egymás

ellen lép pályára a két csapat a csoport rangadóján. Nagyon igyekszik visszaszerezni az elvesztetett terepet a bajnokság előtt fő favoritnak számító Radnót, amely 11-et lőtt a segesváriak hálójába.

A 2. csoportban az ASA állt az élre, ahová eredetileg is vártuk, ehhez azonban az kellett, hogy a korábban hibátlan Marosszentkirály-Náznánfalva vereséget szenvedjen a mindaddig nyertlen Szováta otthonában. Ezt a helyet azonban hamarosan el is veszítheti, hiszen a következő játéknapon szabadnapos a marosvásárhelyi együttes.

Eredményjelző

* **1. liga, 12. forduló:** Galaci Suporter Club Oțelul – Konstancai FCV Farul 0-1, Bukaresti Dinamo 1948 – Kolozsvári CFR 1907 1-1. **Az élcsoport:** 1. FCSB 29 pont, 2. CFR 1907 26, 3. Rapid 1923 22 (25-14), 4. CSU Craiova 22 (19-10).

* **4. liga, 5. forduló:**

1. csoport: Segesvári CSM – CS Radnót 0-11, Dánosi Gaz Metan – ASF Mezőpágozca 1-0, ACS Búzásbesenyő – Mezőrűcsi Câmpia 1-1, Marosludasi Mureșul – Dicsőszentmártoni A&A Grup 2-1.

2. csoport: Marosvásárhelyi Academica Transilvania – ACS Marosoroszfalu 9-4, ACS Nyárádszereda – Magyarói Viitorul 1-2, ACS Szováta – ACS Marosszentkirály-Náznánfalva 3-1, CSO Erdősztgyörgy – Marosvásárhelyi ASA 0-2.

* **NB I, 9. forduló:** Fehérvár FC – MTK Budapest 3-0, Ferencvárosi TC – Debreceni VSC 2-2. **Az élcsoport:** 1. Ferencváros 19 pont/8 mérkőzés, 2. Paks 18/9, 3. Újpest 17/9.

* **NB II, 11. forduló:** ETO FC Győr – Budafoki MTE 4-1, Szombathelyi Haladás – Szeged-Csanád Grosics Akadémia 1-1, Nyíregyháza Spartacus FC – Kolorcity Kazincbarcika SC 1-0, HR-Rent Kozármisleny – Vasas FC 4-3, Aqvital FC Csákvár – FC Ajka 1-0, BVSC-Zugló – Gyirmót FC Győr 0-3, Budapest Honvéd – Credobus Mosonmagyaróvár 3-1, Tiszakécskei LC – Pécsi MFC 0-0, BFC Siófok – Soroksár SC 0-1. **Az élcsoport állása:** 1. Győr 25 pont (8 győzelem), 2. Nyíregyháza 25 (7), 3. Kozármisleny 20, 4. Vasas 18 (5), 5. Szeged 18 (4).

Nem volt idő összeszokni a rajt előtt

Bálint Zsombor

Vereséggel tért vissza a női röplabda élvonalába a CSU Medicina, amely 3:1-re kikapott hazai pályán a Konstancai CSM-től, a feljutási torna emlékezetes találkozójának (nyolc meccslabdát hagyott ki akkor a marosvásárhelyi csapat) megismétlésén. A pályára azonban most egészen más összetételű alakulatok léptek.

Az igazi hír ugyanis ezúttal nem a vereség ténye, hanem az, hogy milyen játékosokkal vág neki az idénynek a CSU Medicina, ezt ugyanis az utolsó pillanatig titkolták.

Julien van de Vyver belga edző le szerződéséről tudunk, a három légiós (ennél több nem is játszhat egyszerre a pályán) szerződése pedig állítólag csak a rajt előtt néhány nappal készült el. Egyikük, a 31 éves brazil Samara Rodrigues de Almeida nem akar ki, hiszen a világ legjobb 500 játékosa között tartják számon a szakosodott honlapok, tagja volt a 2012-ben klubvilágbajnoki aranyérmet nyert brazil Sollis/Nestlé/Osasco klubnak. A klubvilágbajnokságokon van továbbá két ezüst- és két bronzérmé is.

Emelő posztra a 35 éves ukrán Alla Politanzkát sikerült leigazolni, aki megfordult az azeri és török bajnokságban, korábban az ukrán válogatottnak is játszott. A harmadik légiós a 39 éves Trinidad és Tobago-i Esdelle Krystle, ő az oppozit poszton szerepel. Noha a liberó posztra érkezett játékos neve Jeremić,

ő nem külföldi, arról a Mihaela Ozunról van szó, aki tizenegynéhány éve már szerepelt Marosvásárhelyen, azóta azonban férjhez ment a kosárlabdázó Mladen Jeremićhez, a CSM játékosához. Az előző idényben mindketten a Bukaresti Rapidnál játszottak, idén től Marosvásárhelyre költöztek, nehéz megmondani, hogy melyikük jött „kapcsolt áruként”. Tény, hogy nagyot nyert vele a csapat, az első fordulóban a statisztikai kimutató alapján a legjobb játékosnak nyilvánították.

Szintén most jött Ramona Postea emelő, a keret többi tagja viszont már az A2 osztályban is itt volt. A klub 22 neves játékoslistát juttatott el a szövetséghez, de ennek a mérkőzésnek a jegyzőkönyvébe csak 12 név került.

Hogy még nem sikerült összeszokniuk a marosvásárhelyi csapat tagjainak (nem tudunk egyetlen edzőmérkőzésről, idény előtti barátságos tornáról sem), az a mérkőzés elején alaposan meglátszott. Konstanca nagyon gyorsan elhúzott 14-4-re, mert a házigazdánál nem működött sem a sánc, sem a támadás. Utóbb némileg feljavultak, de a játszmát már nem lehetett megmenteni. A második szettben 15-10-re vezetett a Medicina, de 15-re egyenlített az ellenfél, a kiegyensúlyozottság maradt a végéig, amikor a Medicina előbb két szettlabdát mentett, aztán hosszabbításban megszerezte a győzelmet. Nagyon hasonlít az előzőhöz a

harmadik szett: ezúttal is hosszabbításban dönt el, csak a konstancaiak javára. A negyedik játszmában gyengébben kezdett a házigazda, de még nem szakadt le, amikor – számunkra érthetetlenül – van de Vyver lehívta Politanzkát és Krystle-t. Számítása azonban (a jobb összeszokottság) nem jött be, így Konstanca döntő előnyt szerzett, és megnyerte a mérkőzést.

Míg a vendégeket Martinez és Iancu leütései vezették sikerre, a legeredményesebb

marosvásárhelyi játékos Rodrigues volt 19 ponttal, de nyolc támadása kudarcot vallott: négyszer hibázott, négyszer pedig lesáncolták. Tarța (korábban Arniceru) 13 pontot szerzett.

A női röplabda-bajnokság 2. fordulójában a CSU Medicina szombaton a Bákói Știința otthonába látogat, ahol kötelező lenne a siker, hiszen a moldvai együttes a mezőny legszerényebb képességű keretét tudhatja magának az A1 osztályban.

Eredményjelző

* **női A1 osztály, 1. forduló:** Balázsfalvi Alba Volei – Bukaresti CSM 3:1, CSO Voluntari 2005 – Bukaresti Rapid 2:3, FC Argeș Pitești – Lugosi CSM 0:3, SCM Târgoviște – Bákói Știința CSM 3:0, CSU Medicina – Konstancai CSM 1:3, Brassói Corona – Bukaresti Dinamo 1:3.

* **női A2 osztály, Nyugati csoport, 1. forduló:** Karánsebesi CSM – Kolozsvári U-NTT Data 0:3, Temesvári Politehnica – Máramaroszigeti CSM 3:0, CSU Medicina II – Nagyvárad CSM 0:3.

Jegyzőkönyv

Női röplabda A1 osztály, 1. forduló: **Marosvásárhelyi CSU Medicina – Konstancai CSM 1:3** (18:25, 27:25, 25:27, 19:25).

Marosvásárhely, Pongrácz Antal csarnok, 400 néző. Vezette: Cristian Șanta (Kolozsvár), Marius Ștefurar (Ploiești). Ellenőr: Adrian Pustiu (Brassó).

CSU Medicina: Postea, Tarța, Duțu, Codreanu, Rodrigues, Krystle. Liberó: Jeremić. Cserék: Politanzka, Gheți.

Konstancai CSM: Martinez, Grama, Petrova, Spinoche, Iancu, Manolachi. Liberó: Jančová (Cristea). Cserék: Știrbu, Vilău, Cucu, Puică, Coman.

Fotó: Nagy Tibor

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Mire is jó a Művelet gomb az új iPhone-okban?

Szinte napra pontosan egy hónappal ezelőtt mutatta be az Apple az új iPhone-okat, amelyek, ha lassan ugyan, de elkezdtek megérkezni a tulajdonosokhoz. A nagy újítások között szerepel az USB-C csatlakozó, illetve a Pro modellek esetében az Action, azaz a Művelet gomb. Utóbbi vette át a némító kapcsoló helyét. A programozható gomb kapcsán pedig felmerül a kérdés, hogy valóban egy nagy újításról van szó, illetve, hogy egyáltalán megéri-e ezért váltani?

Az exkluzív újdonság kapcsán az új iPhone-ok vásárlói két csoportra oszthatók: vannak, akik már az első pillanatban megrendelik minden évben az új készüléket, és azokra, akik sajnálják magukat, amiért erre nincs lehetőségük. Az Apple-nek ugyanis kimondottan nagy tehetsége van abban, hogy felerősítse a vásárlóiban az úgynevezett FOMO érzést, ami azt takarja, hogy a felhasználó úgy érzi, hogy kimondottan szüksége van a készülékre. Viszont talán most, a 15 Pro modellek esetében megkérdőjelezhető az, hogy megéri-e a váltás, valamint, hogy valóban hasznos-e az Action gomb.

Az első tesztek látva nem meglepő, hogy sokan szkeptikusak az új gombbal kapcsolatban, ami, ha őszinték akarunk lenni, nem is meglepő. Ugyan vonzóak lehetnek a testreszabási lehetőségek, és az Apple ígérete szerint idővel szoftveresen még tovább fognak bővülni a gomb által kínált lehetőségek, de ez is csak egy olyan csoda, ami

iPhone 15 Pro Max és a Művelet gomb, a hangerőállító fölött

Forrás: Apple

három napig tart. Egyrészt a legfontosabb feladata a némítás lesz, legálábbis a legtöbb felhasználónál, másrészt egy idő után az emberek megunják, hogy váltogassanak a funkciók között. Ennek tekintetében egyáltalán nem lenne meglepő, ha az év végéig a felhasználók túlnyomó többsége megállapodna egyetlen funkcionál, amit aztán nem vált át semmi másra.

A Művelet gomb védelme érdekében ugyanakkor azt is hozzá kell tenni, hogy a tesztelők és az első boldog tulajdonosok egyelőre pozitívan fogadják az iPhone új érdekességét. Sokan állítják azt, hogy az Action gomb „igazán nagyszerűen javítja az életminőséget, a felhasználási élményt”, mások pedig a közösségi médiában osztják meg a tapasztalataikat, és mutatják be,

hogy milyen jó felhasználási módjai vannak az újdonságnak.

De mint említettük, minden csoda három napig tart. Az Apple-nek voltak még hardveres fejlesztései, amit a közvélemény először körülrajongott, majd hagyta porosodni, kihasználatlanul. A mostani lelkesedés csak amolyan ováció, ami a bemutatás előtti és az első vásárlói élményekre alapozó újdonság csodálatából származik. Elég csak a tavaly kiadott Apple Watch Ultra Action gombjára gondolni. Ugyanolyan nagy lelkesedés vette körül azt is. Sokan ebben látták az egyik nagy fejlődést, egy jövőbe mutató irányt, ami idővel minden eszközön ott kellene legyen, hiszen nagyban megkönnyíti a felhasználást. Ezek voltak a vélemények kerekén egy évvel ezelőtt. És mi történt azóta?

Mindenki beállított egy funkciót, ami a statisztikák szerint vagy a sportolás elindítása, vagy az elem-lámpa, és azzal a lendülettel lemondott arról, hogy változtassa a gomb szerepét. Sőt a rózsaszín kód fel szállta után egyre kevesebben használták. Az idén, az Apple Watch Ultra második generációjának a bemutatása kapcsán senki nem emlegette, hogy az Action gomb egy olyan hardverelem, ami nem maradhat ki egy felhasználó életéből sem.

De nem a Művelet gomb az Apple első olyan hardveres újítása, amit először nagy kíváncsiság, majd egyre lankadó érdeklődés határozott meg. Az egyik ilyen értelemben vett bukás a Touch Bar volt, amit a 2016-os MacBook Proval mutattak be. A történet ugyanaz: először hatalmas az érdeklődés, majd egyre kevésbé mozgatta meg a vásárlókat az „érinthető vonal”, végül pedig a legtöbben – különösen a professzionális felhasználók sorában – elkezdtek hangot adni az elégedetlenségüknek, hogy nincs megfelelően optimalizálva egyes programokra, sőt volt, aki azt is mondta, hogy az egész nem több, mint egyszerű „parasztvakítás”. Mostanra pedig már nem is létezik a Touch Bar.

Az őszinteség megkívánja viszont azt is, hogy az Action gomb és Touch Bar küzdelmében elmondjuk a Művelet gombról, hogy vannak olyan tulajdonságai, amelyek egyértelműen jobbá teszik, mint az „érinthető csíkot”. Az egyik ilyen a

fizikai visszajelzés, így pedig a felhasználóknak arra is van lehetőségük, hogy vakon megérintsék, és visszajelzést is kapnak arról, hogy megnyomták. További előny, hogy mindig ugyanott van, nem jelennek meg rajta máshol, programtól függetlenül új funkciók, így kisebb az esélye annak, hogy félrenyomjon valaki, ami akár azt is eredményezheti, hogy pórul jár.

Ha összességében nézzük – és ezt itt a személyes vélemény helye –, akkor nincs sok esély az Action gomb túlélésére. Az okostelefonok már több mint másfél évtizede velünk vannak, mindenki tudja őket használni, az irányítási mechanizmusok lényegében beivódtak az emberek tudatalattijába, és annyira jól mennek, hogy mindenféle odafigyelés nélkül is képesek vagyunk irányítani a zsebünkben lapuló eszközöket. Az új gomb nagyjából kilenc dolgot tud csinálni – jelen állás szerint ez szoftveresen bővíthető idővel –, és előre el kell dönteni, hogy melyiket akarjuk kiválasztani. Az egész okostelefonpiac a megszokásra épül, éppen ezért fura, hogy az Apple eltávolította az immáron ikonikus némító kapcsolót, és a programozható gombot ültette be a helyére, ezzel nem segíti elő a megszokásokat, hanem éppen ellenkezőleg, eltöröli azokat, ami nem biztos, hogy egy jó stratégia.

Persze nem kell előre temetni a Művelet gombot, de azért ne várja tőle senki, hogy ez fogja megváltani a világot. Viszont van itt még valami, ami sokkal nagyobb bajt jelent az új iPhone-ok számára, mint az, hogy tetszik-e a felhasználóknak az Action Button...

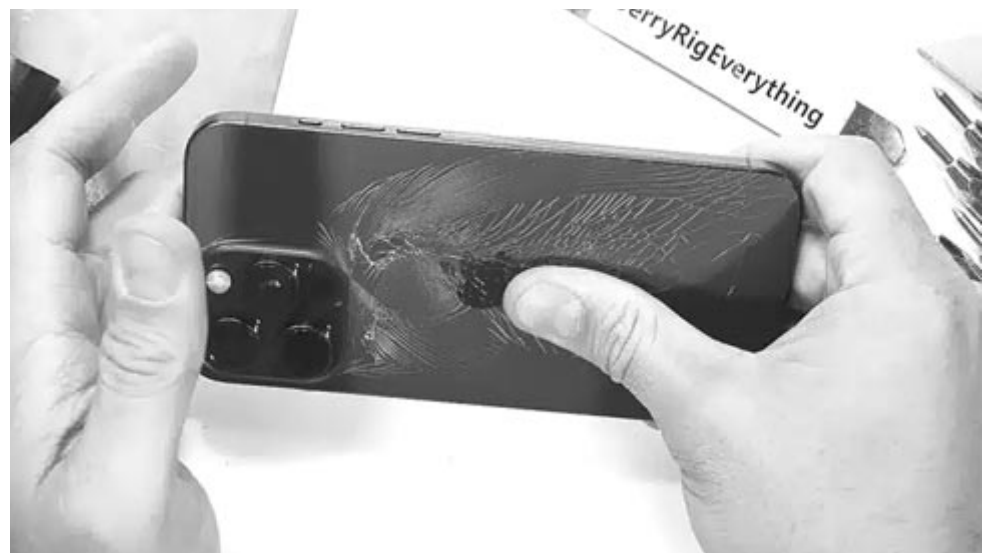
Elszíneződhet az új titánkeret, és a hátlap is eltörhet

Képzeld el azt a jelenetet, hogy megérezik végre-valahára a méregdrága új Apple telefonunk, amit egy gyönyörű titánkeret szegélyez. Elkezdjük használni, minden tökéletesen működik, és minden egyes kézbevitel előtt jó alaposan kezdet mosunk, és teljesen szárazra töröljük a kezünket. Ugyanis ezzel lehet minimalizálni annak az esélyét, hogy elszíneződjön a titánkeret. Kedves Apple, ezt ezelőtt három évvel kellett volna eljátszani, amikor globálisan mindenki elkezdett kezdet mosni tanulni a világvjárvány miatt. Értem én, hogy ismét koronavírus-hullám van, de ez egy elég drasztikus és drága módja

annak, hogy rávegyük az embereket a kézmosásra!

Viccet félretéve, maga a gyártó is igazolta, hogy az iPhone 15 Pro és 15 Pro Max esetében a bőrről származó zsír átmenetileg megváltoztathatja a külső sáv színét, viszont, ha a telefont megtörli a tulajdonosa egy enyhén nedves, szőszmentes kendővel, akkor visszaállíthatja az eredeti színt. Ezt az Apple honlapján írja, szó szerint így. A nagyon diplomatikusan megfogalmazott külső sáv pedig a titánkeretet jelöli.

Nem tragédia olyankor megtörölni a tele-

Pusztá nyomástól berezpedt az iPhone 15 Pro hátlapja

Forrás: TechWar.GR

font, sőt, ha ezt nem teszik meg a felhasználók, akkor azt is mondhatják, hogy új színeket kaptak a telefonjukhoz. Viszont van itt egy ennél fontosabb kérdés: vajon az átmeneti hatás hosszú távon nem fog egy visszafordíthatatlan problémát eredményezni? Mert az már nem lenne olyan poénos... Erre a kérdésre most nem lehet választ adni, meg kell várni, hogy néhány hónap elteljen. Van persze egy közel biztos védelem arra, hogy biztonságban tudjuk a titánkeretet. Teszünk a telefonra egy tokot, ami amúgy sem árt, hi-

szén más tesztekkel az derül ki, hogy nem bírja jól a strapát.

A töréstesztet végzők megpróbálták pusztá kézzel meghajlítani a telefont, és bár ez nem sikerült – mint az iPhone 6 esetében –, a nyomástól betört a hátlap. Ez egy olyan eredmény volt, amire még nem volt példa az iPhone-ok esetében, ennek ismeretében pedig valóban szükség van arra a tokra, hiszen nemcsak az elszíneződéstől, hanem ezek szerint az összetöréstől – különös tekintettel a hátlapra – is megvédi az új eszközüket.

Elszíneződött a titánkeret

Forrás: használtalma.hu

Íróasztal és terepszemle

Kuszálik Péter

„Az otthoni számítás nem egyezik a vásárbelivel” – írtam néhány cikkel korábban, amit akár úgy is lehet értelmezni, hogy az íróasztalnál kigondolt szerkezet nem mindig tökéletes. Egy karikaturista lerajzolta egyszer az elképzeléstől a megvalósulásig terjedő kanyargós utat. A feladat egyszerű volt: hintát kellett tervezni. Ennek a legegyszerűbb változata: erős deszkába két lyukat fúrunk, s a rajtuk átvezetett kötelet egy diófa vízszintes ágához erősítjük. El is készült a vázlat, de beleszólt a főnök, majd a felsőbb szervek stb., s minden változat különböző volt az előzőtől. A megvalósított változat egy bitófa lett, szélfúttá hurokkal. Nálunk még nem születtek ilyen tragikus megoldások, de tény, hogy a Hivatalban megtervezett 'Új Objektumok' köszönőviszonyban sincsenek a polgárok elvárásaival. Illő dolog lenne minden jól sikerült megoldásról megemlékezni, de kevés a dicsérnivaló. Alkalmi ódával köszöntem a Vásárhelyt elkerülő teherforgalmi utat, avagy a Poklos-patak melletti parkolóházat, de – az ismert okok miatt – nem tehetem. Meg kell elégednünk azzal, ami van. (Apropó: milyen okból álltak

le a kétnyelvű utcanévtáblák felszerelésével? Szeg nincs vagy kalapács?)

A minap olvastam, hogy a korábbi főtéri padokat újakkal cserélték ki. Sokadik próbálkozásra sikerült egy olyan modellt megtalálni, amelyik nemcsak egyszerű, hanem nagyszerű is. Jól van ez így, mert én nem a tetszetőséget, hanem a funkcionalitást tartom előbbre. A takarékosan tervezett, mindössze öt (bogmentes!) deszkát tartalmazó új típusnak van egy könnyöklős meg egy libertinus változata, s az évi kopás mértéke alapján majd tudni fogják, hogy melyik a kedveltebb. A libertinus nem akarja könyöklésre szoktatni az üldögélőket, s ez igazán emberbarát szempont, mert a törtető / könyöklő / 'bicikliző' (fölfelé hajlong, lefelé tapos) típusúakkal bőven jóllaktunk, rég az ideje.

A közeljövőben még a szemétkosaraknak kell valamilyen észszerű (és tartós, nem rozsdázó, könnyen üríthető és tisztítható) megoldást találni, mert a jelenlegi hengeres betontartályok nem a legalkalmasabbak; egy hasznuk van: keveset loptak el közülük, mert sokba kerülne pálinkafőzővé alakítani bármelyiket is. Ha a *Homo sapiens*nek sikerült üzembiztos gőz- és úrhajókat gyártania, akkor egy

célirányos szemétkosár megalkotása sem lehet túl komplikált dolog...

Vasárnap délben elnézegettem az európai pénzekből épülő új buszmegállókat. Ismerve a covid által megkövetelt biztonsági távolság értékét, egy-egy ilyen kalitkába csupán két-három ember állhat be. S ha nem húznak derékmagasságban egy-egy tenyérnyi széles, 'láthatósági' sávot, akkor sokan nekikoppannak majd a vastag üvegfalaknak. De az is lehet, hogy a 'játékos kedvű' graffitiző kamaszokra bízják majd a dekorációt. (Annyi mindent hall és lát az ember...)

Október első hétfőjén magas rangú látogatók érkeztek 'hozzánk' (értsd: a Novi 7. negyed vaspálya melletti része, a piac és a mentőállomás közötti közterület), de most nem a lakók panaszai, hanem a felújított és hőszigetelt épületekkel foglalkoztak. Egyedül a polgármester urat ismertem közülük; reméltem, hogy hosszabban időzik nálunk, de csak kétpercnyi időt tudott ránk szánni. A gondjainkat sem volt érkezése számba venni, ezért a figyelmébe ajánlok néhány apróságot.

A játszótér mellett álltunk, és azzal kapcsolatban mondotta a polgármester, hogy ráférne egy felújít-

tás: új aszfalt, a hinták körül gumiszőnyeg, s talán inkább *focipályára* lenne szüksége az itt lakóknak. No, itt meg is állhatunk. Díjazom az éleslátását, ámde: mielőtt valamilyen elhamarkodott döntést hozna, azelőtt kérem, hogy olvassa el egy olyan írástudó véleményét, aki 1979 óta lakik a játszótér mellett (s akinek a nyolcvanas években sikeresen 'befocizták' az ablakát az akkori kamaszok).

A játszótér ügyében írt cikkem 2022. aug. 16-án jelent meg a *Népújságban* (Kölyök a forró bádoggal címmel), amelyben azt kértem, hogy tiltsák ki a labdázást a térről. Az újságcikket másnap beadtam a városháza iktatójába, a polgármesternek címezve. Tekintve, hogy az augusztus 17-én, 62.225 számmal iktatott levél előtt 62.224 irat várt elintézésre, nem tartom valószínűnek, hogy az én panaszomat valaki is kézbe vette. Ennek ellenére megmoccant valami, mert 2023. febr. 6-án (20 óra 20 perckor!) beállítottak egy vascsövet, a házunk előtti harmadfél méternyi széles füves részre, s kérdésemre azt is közölték: „Erre rögzítjük a játszótér információs táblát is felszerelték, melynek alapján a Hivatal a 250-300 méterre lévő két focipályára (Székely Vér-

tanúk útja, a régi fűtőház mögötti rész, valamint a régi egyetemi kantin melletti telken álló létesítmény) irányítja a labdasportok kedvelőit. 'Nálunk' ugyanis sok a nyugdíjas, meg a hintázós korban lévő unoka, maradjon meg nekik az itteni tér. Bár a 'kiszögezett' szabályzat tiltja a focizást, gyakorta kell rendem utasítanom „az olvasni nem tudókat” (nem én találtam ki, ők mondják magukról).

Problémaként azt is megpendítettem, hogy a karbantartó csoport tagjai kb. három éve jártak a téren. Erre csak annyit mondott a polgármester: száznál több a játszótér, s csak akkor mennek megjavítani valamit, ha telefonálnak nekik; nincsenek embereik, 2700 lejes nettó fizetésért senki sem jön dolgozni, amikor az építkezéseken másfél-szer annyit is megkeresnek. Adatgazdag információ – nem vitás –, de ez nem a lakók gondja.

Nem dicsekszem, csak szólok: az egyszerűbb javításokat magam végzem el, mert nem győzőm kivárni, amíg a Hivatal kiküld valakit. Jut eszembe: a Kárpát-medencében – függetlenül a kormányzat politikai színezetétől – általában a Szülői Munkaközösségek tagjai festik ki az óvoda vagy az elemi iskola tantermeit. Hajrá, apukák, hajrá, nyuggerek!

Jó célért szaladtak Marosvásárhelyen

A rossz idő sem szegte a segítségnyújtók kedvét

Nagy-Bodó Szilárd

Egyértelmű, hogy semmilyen szempontból nem élünk könnyű időket, a szomszédban háború dúl, az inflációval és más gazdasági nehézségekkel is szembe kell nézni. Ilyenkor igazán jó látni azt, hogy bár lehet, hogy mindenkinek nehéz, nehezebb, mint korábban, vannak, akik tenni, segíteni akarnak. Erről tettek vasárnap tanúbizonyságot a marosvásárhelyi egyetemisták, akik idén már harmadik alkalommal mozgatták meg a marosvásárhelyieket (és nem csak) egy jó cél érdekében.

A Szaladj egy jó célért! névre keresztelt eseményt a Babeş-Bolyai Tudományegyetem marosvásárhelyi kirendeltségének diákjai szervezték, illetve a támogatók között szerepelt a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség (MMDSZ), valamint a Marosvásárhelyi Állatkert

is. Utóbbinak köszönhetően a résztvevők nemcsak a Somostetőn található futópályán szaladhattak, hanem az állatkertben is.

– Az idei már a harmadik *Szaladj egy jó célért!* volt, most az Erdőszentgyörgyre bejáró hátrányos helyzetű diákoknak gyűjtöttünk lábbelire, amit reményeink szerint még ezen a héten át tudunk adni nekik, mondta lapunknak *Bogyó Boróka*, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem marosvásárhelyi kirendeltségének diákszövetségi elnöke, az esemény főszervezője. Elmondása szerint a rossz, esős-szeles idő ellenére is több mint 80-an vettek részt az eseményen. A résztvevők zömében egyetemisták voltak, de nagy örömeinkre szolgált, hogy idősebbek is eljöttek adakozni és szaladni, továbbá voltak olyanok is, akik több személyi adományt hoztak fel a Somostetőre – emelte ki a diákszövetségi elnök.

Bogyó Boróka őszintén beszélt

arról is, hogy az időjárás nem könnyítette meg a dolgukat, hiszen míg a délelőtti folyamán többen mentek szaladni, addig délután, az eső és a szél beköszöntével már megcsappant a szaladók és adakozók száma.

– Az időjárás nem tudjuk befolyásolni, viszont mindenképpen segíteni szeretnénk a rászorulóknak, ezért jövő májusban ismét szervezünk egy adománygyűjtést, amikor egy más célért fogunk szaladni, gyűjteni – nyomatékosította a főszervező, aki arra is ígéretet tett, hogy akkor már színesebb programkínálattal várják a résztvevőket, a többi között a gyermekek számára több játékkal, ügyességi próbákkal és akár kreatív, színezős feladatokkal; most azt láttuk, hogy erre is lenne igény – fűzte hozzá Bogyó Boróka.

A kezdeményezéshez, az elért eredményhez gratulálunk a marosvásárhelyi diákoknak, és további eredményes munkát kívánunk!

Adományozó szaladók

A szervezőcsapat

Bogyó Boróka, az esemény főszervezője

Fotók: Csép Róbert

Szongott Kristófra emlékeznek az örmény kultúra napjain

Miclea Andrea Szidónia

Október 13–15. között szervezi meg a Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület az örmény kultúra napjai című rendezvényt, amelynek címe *Szongott 180: az örmény sajtó múlt és jelen között*. A rendezvény fókuszában Szongott Kristóf (1843–1907) a marosbogatí születésű armenológus, lapszerkesztő és kiadó, valamint az erdélyi örmény és korabeli magyar sajtó áll. Az esemény részleteiről dr. Puskás Attilát, az egyesület elnökét kérdeztük.

– Milyen alkalomból kerül meg-szervezésre a rendezvény?

– A Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület 13. alkalommal szervezi meg az örmény kultúra napjait, ez a rendezvény az erdélyi örmények egy éppen aktuális eseményét vagy személyiségét helyezi a figyelem középpontjába. Idén Szongott Kristófra emlékezünk születésének 180. évfordulóján. Marosbogatón született egy örmény kerekedőcsaládban, de Szamosújváron élt. Neve bizonyára keveset mond sokak számára, de tény, hogy a 19. század végén és a 20. század elején működő szamosújvári tanár, lapszerkesztő és kiadó nélkül vajmi keveset tudnánk ma az erdélyi örmények történelméről, életéről, szokásairól. Szongott az erdélyi örmények múltját és a korabeli erdélyi örmény közösség életét számos könyvében és az *Armenia* folyóiratban dokumentálta. Az örmények Trianon utáni elvándorlása, a kommunizmus, amely számukra is vagyonszerzést, deportálást, kényszerlakhelyet, társadalmi kirekesztettséget hozott, az erdélyi örmények virágzó közösségeinek megszűnését is eredményezte.

Szongott Kristóf munkája komoly forrás számunkra olyan kérdésekben például, mint az erdélyi

Szongott Kristóf.

örmény nevek, szokások, ételek, épületek és lakóik, intézmények stb. Egy másik szempont, hogy Szongott Kristóf szerkesztette, adta ki az *Armenia* erdélyi örmény folyóiratot 1887-től kezdve 20 éven át. Ezután majdnem száz évig nem létezett örmény folyóirat Erdélyben. Szamosújváron 1990 után megpróbálták újraéleszteni az *Armeniát*, aztán 2016-ban az Erdélyi Magyarörmények Szövetsége elindította az Élő Örökség magyar örmény hírlapot, amely évi négy alkalommal jelenik meg Marosvásárhelyen.

– A programok milyen korosztályt szólítanak meg, mi várható?

– Az utóbbi években törekszünk arra, hogy minden korosztályt megszólítsunk, és lehetőleg több igényt kielégítsünk. Az idej örmény kultúra napjaira is színes programmal várjuk az érdeklődőket, lesz interaktív gyermekfoglalkozás, ifjúsági program, felnőtteknek szóló rendezvények. Ezek egy része (gyermek- és ifjúsági programok) regisztrációhoz kötött, az egyesület Facebook-oldalán megtalálható események alatt lehet rájuk bejelentkezni.

A korosztályok mellett a különböző érdeklődési körök kielégítésére is törekszünk, lesz tudományos, művészeti, gasztronómiai, helytörténeti, lelkeségi program és kirándulás is.

A rendezvényt pénteken 17 órakor kezdjük a Studium Hubban, ahová 7-13 éves gyermekeket várunk *Az örmény ábécé vásárhelyi emlékműve* című gyermekfoglalkozásra Dobribán Annamáriával és Fazakas-Kató Klárával. Sajtóról lévén szó, a gyermekek az örmény ábécével ismerkednek meg, és az örményországi Byurakan nevű emlékmű mintájára agyagból elkészítik az örmény ábécé vásárhelyi emlékművét.

Szombaton délelőtt 11 órakor a Studium Hubba a fiatalokat várjuk az *Armean fotoworkshopra*, ahol a fényképezés technikáival ismerkednek meg Szigeti Szenner Szilárd, a Művészeti Egyetem tanára irányításával.

Ugyanebben az órában nyitja meg kapuit a *Vásárhelyi örmény szalon*, ahol Szongottól és az erdélyi örmény sajtóról lesz szó. Korabeli, 19. század végi hangulatban, monarchiabeli újságok reprint kiadása mellett, kávéval és örmény süteménnyel várjuk az érdeklődőket, akiknek Sebestyén-Spielmann Mihály az erdélyi sajtóról, dr. Kálmán Attila az *Armeniáról* tart előadást, Bakó Zoltán újságíró és dr. Puskás Attila az Élő Örökségről beszélget. Forró-Bathó Eszter Anna Szongott műveiből tart irodalmi előadást. Nagy öröm számunkra, hogy Szongott Kristóf Budapesten élő leszármazottja, Szongott Gábor is jelen lesz, és előadást tart felmenőjéről. Elmaradhatatlan része a rendezvényeinknek a zenei műsor, amit most Avéd Éva és Madaras Ildikó tanároknak, valamint Ósz Domokosnak, a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia fúvósának köszönhetünk.

Délután 3 órakor az érdeklődők az *Örmények nyomában a Bolyai tetőn és környékén* című városnéző sétára indulhatnak dr. Kálmán Attila történészrel a Bolyai-szobortól.

Délután 5 órakor örmény katolikus liturgia lesz az egykori minorita, ma jezsuita templomban, a Köteles utcában, amelyen részt vesznek a gyergyói Vörösköppönyesek is (egy ősrégi erdélyi örmény hagyomány őrei). Ezután a B.EAT vendéglőben *Örmény kultúravitamin* címmel örmény ételkülönlegességeket kóstolhatnak meg a résztvevők, egy kis kulturális ízelítővel az örmény írásművészetről Miclea Andrea Szidóniának köszönhetően. A vacsorára a helyek ugyan beteltek, de a nagy érdeklődésre való tekintettel október 27-én, pénteken este 7 órakor megismételjük (jelentkezni a főtéri B.EAT étteremben vagy a 0742-181537-es telefonszámon lehet).

Vasárnap reggel 10.15-kor autóbust indítunk Marosbogatira, Szongott Kristóf szülőhelyére, ahol szentmise, rövid kulturális műsor és koszorúzás lesz, majd szeretetvendégség várja a résztvevőket. A kirándulásra a Keresztelő Szent János-plébánián és a fenti telefonszámon lehet jelentkezni.

Rendezvényünket idén is Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala, továbbá a Communitas Alapítvány támogatja.

– Honnan származik az ötlet, hogy a fiataloknak egy fényképész workshopot biztosítsanak?

– A mai világ a vizuális tartalmak világa. A fiatalok számára az internet több mint pusztán kommunikációs eszköz, valódi életteré vált, amelyben a képnek sokkal nagyobb szerepe és hatalma van, mint a tartalomnak. Attól függetlenül, hogy ez jó-e vagy sem, ha ez az igény és az irány, akkor nekünk segíteni kell őket abban, hogy mindezt ne közép-szerűen, hanem magas szinten üzzék. Ebben segíti őket a fotós szakember, Szigeti Szenner Szilárd, akitől jó fotótechnikákat sajátíthatnak el, amelyeket akár mobiltelefonos fényképezés során is alkalmazhatnak. Ennek a programnak tervezni szeretnék egy folytatása tervszal, amikor jó fényviszonyok mellett egy adott tematika alapján fognak fényképezni a fiatalok. De erről most többet nem árulhatok el...

– Az örmény szalonban milyen hagyományokat és történeteket ismerhetünk meg az örmény nép életéből?

– Az örmény szalonban Szongott korabeli öltözetrel várjuk a résztvevőket, akik gasztronómiai hagyományokat ismernek meg, belehallgathatnak az örmény zene csodálatos világába, de az erdélyi valóságban élve monarchiabeli zeneművek is meghallgathatók. És természetesen az érdeklődők megismerik Szongott Kristóf életét és művét, az erdélyi örmény és a korabeli magyar sajtót. Olyan témák ezek, amelyekkel Marosvásárhelyen még nem találkoztunk az egyesület 15 éves fennállása során.

XIII. Örmény Kultúra Napjai
2023. okt. 14–15. Marosvásárhely

Egymillió csillag a nélkülözőkért

A Gyulafehérvári Caritas idén is megszervezi az Egymillió csillag a nélkülözőkért elnevezésű szolidaritási és adománygyűjtő akcióját Maros, Hargita és Kovászna megyében – tájékoztatott közleményében a szervezet.

Marosvásárhelyen október 13-án, pénteken 18 órától a Színház téren fognak fölragyogni az együttérzés lángjai. A szeretetszolgálat munkatársai önkénteseikkel és a helyszíre kiérkező emberekkel közösen fogják kivilágítani a Színház teret. Minden meggyújtott mécses sorsvállalást jelképez a szegénységben élőkkel. Az esemény mindenki számára lehetőséget biztosít, hogy egy-egy gyertya meggyújtásával és

pénzbeli adományával láthatóan is kifejezze: érdekli a nélkülözők sorsa, és tenni is szeretne értük. Felajánlásával bárki segítheti a Caritas gondozásában lévő, szükségét szenvedő gyermekek, fogyatékkal élő fiatalok vagy beteg, idős személyek ellátását. Például: 20 lej elég egy meleg ebédre; 90 lej elég egy óra otthoni ápolásra; 100 lej elég egy óra fejlesztő terápiára; 170 lej elég egy beteg személy egy napi bent fekvő ápolására. A szeretetszolgálat munkatársai forró teával várják a térre az érdeklődőket. A jó hangulatról a Fever Gaze együttes gondoskodik. Pál Dávid (zongora/szintetizátor), Szász Lehel (elektromos gitár), Koncz Dávid (basszusgitár), Székely Bálint (dob) és Mezei Zsófia (akusztikus gitár) retró

dalokat ad elő. A rendezvény partnere a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal. Az eseményhez Maros megyében csatlakozni lehet Szovátán az amfiteátrumban (a tökfesztivál keretében) és Maroszentgyörgyön a Szent György téren. Aki nem tud részt venni, de szeretne segíteni, annak adományát online a caritas-ab.ro/segitek honlapcímen vagy bankszámlaszámunkon fogadják:

IBAN: RO51 BTRL RONC RT05 4732 5701

Asociația Caritas Alba Iulia, CIF 4562770

Banca Transilvania SA

Un milion de stele

Tavaly a rászoruló embertársaink megsegítésére összesen 29.086 lej gyűlt össze, amelyet a Gyulafehérvári Caritas a gondozásában lévő személyek ellátására fordított. (közlemény)

Álláshirdetés

Az Ecolect Maros Községközi Fejlesztési Társulás

pályázatot hirdet egy megüresedett
ÖKOLÓGUS TANÁCSADÓI
állás betöltésére.

A pályázatokat és a szükséges dokumentumokat 2023. október 23-án 12 óráig kell benyújtani a társulás marosvásárhelyi székhelyén, a Városháza (Primăriei) u. 2. szám alatt (Park Hotel bejárata, 1. emelet, 2-es iroda), boríték típusú mappában.

További információk és bibliográfia: ADI Ecolect Mureș, Park Hotel, 2-es iroda, telefon: 0365/455-256, www.adiecolectms.ro.

Ecolect Maros Községközi Fejlesztési Társulás

A MAROSVÁSÁRHELYI TRANSILVANIA REPÜLŐTÉR

versenyvizgát szervez két REPÜLŐTÉRI FÖLDI KISZOLGÁLÓI (OPERATOR HANDLING) – COR-kód 315507 – állás betöltésére.

A versenyvizsga időpontja: október 25., 10 óra.

A dossziék benyújtásának határideje: október 20., 15.30 óra.

Részletes információk a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon. (sz.-I)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó – információ	- 0766-121-234	• hidegtalak készítése	- 0365/404-664
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Rendőrség	- 0265/202-305	• RDS–RCS	- 0365/400-401
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	- 0365/400-404	
• Sürgősségi szolgálat: – gyermekeknek	- 0265/210-177	• Áramszolgáltató vállalat – vidék	- 0800-500-929
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között:	0736-883-110	- 0800/800 928	
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	• Aquaserv: – hideg víz-csatorna – közönségszolgálat – központ	- 0265/215-702 - 0265/208-888 - 0265/208-800 - 08008 208-888
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	• Fogasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
• Marmed	- 0265/250-344	• Vasútállomás	- 0265/236-284
• járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658 - 0729-024-380	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119 - 0744-282-710
Labor	- 0751-114-307	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
e-mail: marmed@marmed.ro , www.marmed.ro		• koporsók, kellékek, koszorúk és halottszállítás	- 0745-606-215 - 0745-606-269 - 0758-047-604
• Dora Optics	- 0733-553-976	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442 - 0265/262-907
• Dora Medicals	- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		
• Emma vendéglő,	- 0740-083-077		

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.

Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

A hirdetési rovatban megjelent
közlemények, reklámok
tartalmáért a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (20912-I)

ELADÓ vörösbarnak való cabernet szőlő a Dacia környékén. Érdeklődni a 0753-638-487, 0265/224-391-es telefonszámokon. (20927)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel, bármilyen javítást, benti munkát, festést, glettelést. Hívjanak bizalommal, bármiben rendelkezésükre állunk! Tel. 0767-837-782. (20715)

VÁLLALJUK fa kivágását, elhordását. Tel. 0770-621-920. (20846-I)

CÉG régi házak teljes felújítását vagy bontását vállalja. Tel. 0774-574-527. (20846-I)

TÉVÉ-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (20939-I)

TAPASZTALT szakember vállal garanciával: szigetelést polisztirénnel, padló-, falcsempé- és parkettlerakást, tetőjavítást, tetőkészítést, festést, teraszjavítást, teraszfestést, kerítésjavítást, kerítéskészítést, kapujavítást vagy -készítést, garázsjavítást, garázsfedést. Október 15-ig 15% kedvezmény. Tel. 0720-382-644, András. (20865)

VÁLLALOK szobafestést, teraszjavítást és bármilyen kisebb benti vagy kinti javítást. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Tel. 0740-358-662, László. (20865)

VÁLLALUNK háztetőkészítést, kisebb tetőjavítást, ácsmunkát, szigetelést bitumennel. Tel. 0758-598-133. (20977)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a drága jó testvér, rokon és jó barát, a nyárádszentimrei születésű **BENEDEKFI ATTILA**

marosvásárhelyi lakos, életének 76. évében, rövid betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Drága halottunk temetése 2023. október 11-én, szerdán 13 órakor lesz a Jeddi úti temető ravatalozójából. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló testvére és családja. (-I)

Megrendülten tudatjuk, hogy **KAJCSA GYÖNGYIKE** szül. Ugron

hosszú és nagyon súlyos betegség után, október 6-án elhunyt. Emlékét szívbe zárva, mély fájdalommal búcsúzik tőle férje és fia, Zsolt.

Drága GYÖNGYIKÉM, kicsi feleségem, te mindig velem maradsz. Bárhol legyek, te kedvesem rám mosolyogsz, te szeretettel megsimogatsz, megölelsz és megcsókolsz. A végtelen szeretet örökre összeköt bennünket. Isten veled!

Férjed, Jenő.

A temetés a nagyklinika mögötti temetőben lesz október 10-én, kedden 13 órakor. (20970)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

A Maros Megyei Orvosi Kamara tisztelettel adózik **DR. LIEBHART MIHAIL** egyetemi docens,

– szív- és érgyógyász sebészfőorvos, a Maros Megyei Orvosi Kamara Fegyelmi Bizottságának elnöke, az erkölcsileg és szakmailag feddhetetlen ember, a marosvásárhelyi szív- és érrendszeri sebészet úttörője – emléke előtt.

Nem találunk szavakat arra, hogy kifejezzük mély sajnálatunkat és a gyászt, amelyet azok éreznek, akik ismerték ezt a páratlan embert, kollégát, orvost, tanárt, egykori városi tanácsost. Mint a Maros Megyei Sürgősségi Klinikai Kórház volt igazgatója, a Maros Megyei Orvosi Kamara aktív tagja, szakemberként és szakértőként tevékenyen vett részt a marosvásárhelyi egészségügy nehéz problémáinak megoldásában.

Távozásával az egész marosvásárhelyi orvosi közösséget hatalmas veszteség éri.

DR. LIEBHART MIHAIL egyetemi docensre öröklé kegyelettel emlékezünk, és őszinte részvétünket fejezzük ki sokat szenvedett családjának.

Isten nyugtassa békében!

A Maros Megyei Orvosi Kamara. (67501-I)

Megrendülten értesültünk **BARTHA CSABA** villamosmérnök elhunytáról.

Pihenjen békében!

Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. Vigasztalódást kívánunk.

A Papiu Líceumban 1969-ben végzett osztálytársai. (20969-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BE-ÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049)

Az ALKONY temetkezési vállalat megbízható FÉRFI MUNKAERŐT alkalmaz. Tapasztalat nem szükséges, csak komolyság és B kategóriás jogosítvány. Jelentkezni személyesen, a délelőtti órákban, a cég székhelyén: Marosvásárhely, Dózsa György út 71. szám. (sz.-I)

A PROELCONS KFT. alkalmaz HEGESZTŐKET, LAKATOSOKAT, FESTŐKET és SZAKKÉPZETLEN MUNKÁSOKAT. Tel. 0744-477-601. (67500-I)

rádió
GaGa
Maroszzék

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

mediatör

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

24 ÉVE!

rádió
Gaga

DE 24 DE ANI!

A RÁDIÓ GAGA SZERVEZÉSÉBEN /
RADIO GAGA PREZINTĂ

**MAGNA
CUM
LAUDE**

AKUSZTIKUS KONCERT /
CONCERT ACUSTIC

2023. OKT. **16.** MAROSVÁSÁRHELYI KULTÚRPALOTA
PALATUL CULTURII DIN TÂRGU MUREȘ **16.**
70 LEJ | 18⁰⁰ / 20⁰⁰ OCT. 2023.

FOTÁMOGATÓ
HALLER

BELÉPŐKET KIZÁRÓLAG A MAROSVÁSÁRHELYI KULTÚRPALOTÁBAN VÁSÁROLHATNAK.
BILETELE SE GĂSEȘC EXCLUSIV LA CASIERIA PALATULUI CULTURII DIN TÂRGU-MUREȘ.

PALATUL CULTURII

Hitel mezőgazdászoknak > Gépek
Eszközök Gépek pályázatok KKV Hitel

KKV Modernizálás
pályázatok

Eszközök

LAM

Hitel Eszközök Gépek
Eszközök Hitel Modernizálás

KKV Hitel
mezőgazdászoknak > KKV
pályázatok Gépek

MICROCREDIT • MIKROHITEL

0720 030 804

ia билет

PARTENER MEDIA PARTNER:
NÉPÚJSÁG

2023
10.18
19:00

ŐSZI KONCERT
CONCERT DE TOAMNĂ
JAKAB CSABA & BAND

DANCS ANNAMARI
CONNECT-R
NYÁRI KÁROLY

BUDAPEST GYPSY SYMPHONY
ORCHESTRA

SPORTCSARNOK - SALA POLIVALENTĂ
MAROSVÁSÁRHELY - TÂRGU MUREȘ

**Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:**

Amy Harmon
Az ismeretlen kedves

A Homokból és hamuból szerzőjének új könyve

Libri

Orvos-Tóth Noémi
Szabad akarat

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Orvos-Tóth Noémi
Szabad akarat

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

METSZET

MINDEN KEDDEN
21 ÓRÁTÓL

Antal Joós Erikával

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro